

Hegysúr község krónikája

2010–2017

Bevezetés

A községi krónika társadalmi és történeti jelentősége

A községi krónikákat általában másodlagos történeti forrásokként kezelik, szemben az elsődleges levéltári forrásokkal. Fontos információkat tartalmaznak a társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális jelenségek regionális és lokális vizsgálatához. Lehetővé teszik a történelem egyik specifikus látásmódját: emberközpontúvá teszik a társadalmi folyamatokat mégpedig mikrotörténeti szinteken és bizonyos „eszközöket” nyújtanak a lokális közösségek, családok, egyének történeti vizsgálatához.

A községi krónikák nem kevés „hatalommal” bírnak: támogatják a helytörténeti kutatásokat, gazdagítják a társadalomtörténetet, emelik a lakosság kulturális színvonalát és segítik az egészséges lokálpatriotizmust.

A krónika a lakosság számára fontos adatokat szolgáltat a helyi történésekről, melyekből tanulhatnak, és új aktivitásokra ösztönözheti őket, melyek segítségével a község hagyományait átmenthetik a jövőnek.

A krónika gazdagítja az emberek történeti és kultúrtörténeti tudását és támogatja a község képének az alakítását, mégpedig szélesebb társadalmi kontextusban.

A krónika feladata, hogy tárgyilagosan, időrendben, írásban és képileg megörökítse a községi jelentőségű eseményeket. Ezeket a folyamatos adatgyűjtés és tényközpontúan feldolgozott forrásanyag biztosítja, mely a község politikai, gazdasági, kulturális, szociális és más jellegű történéseiről tudósít.

A községi krónika (ez a fogalom a községi emlékkönyvre is kiterjed) írásos információkat tartalmaz. Nemcsak, tényeket, hanem összefüggéseket is. A krónikás egyben egy dokumentációs anyagot is kialakít, mely pl. fényképeket, rajzokat, térképeket, terveket, meghívókat tartalmaz. A krónika előre meghatározott témák alapján rögzíti az eseményeket, melyek a község élete szempontjából fontosak, és ezeket a jelen és a jövő nemzedékeinek közvetíti.

A községi krónika törvényi beágyazottsága

A községi krónikák a gyakorlati jog szempontjából „nem lógtak” a levegőben a 20. században és a jelenünkben szintén szabályozva vannak. A krónikák vezetését már az első Csehszlovák Köztársaság idején jogi előírások szabták meg (az Osztrák-Magyar Monarchia fennállása alatt nem létezett ilyen törvényi gyakorlat). Az emlékkönyvekről a 80. számú 1920. január 30.

csehszlovák törvény rendelkezett. Ez megszabta tartalmi és formai vezetésüket, azonban csak a cseh országrészekben volt érvényes. Szlovákiában az 1932. november 17-én kiadott kormányrendelet szabályozta a községi emlékkönyveket.

Csehszlovákiában a szocializmus időszakában változott a megnevezés: az emlékkönyvekből krónikák lettek. Megváltozott a krónikás helyzete is, ideológiai ellenőrzés alá került. Erről a Kulturális Megbízotti Hivatal 32367. számú irányelve „gondoskodott“, melyet 1956-ban adtak ki. A következő már alaposabb irányelveket a Szlovák Szocialista Köztársaság Kulturális Minisztériuma 1983. december 9-én adta ki a 6502/83 szám alatt. Ez a dokumentum már fontos módszertani javaslatokat is tartalmazott és megszabta a képi, hang- és okmánydokumentáció vezetésének szabályait.

A községi krónikák tekintetében máig érvényes a Szlovák Nemzeti Tanács 369. számú 1990. szeptember 6. törvénye a községekről, mely meghatározza a krónika vezetésének nyelvét, mégpedig államnyelven, szlovákul és a községben élő nemzeti kisebbség nyelvén. A törvény a kisebbségi nyelvhasználat esetében a 184. számú 1999. július 10. törvényre hivatkozik (annak 4. paragrafusára, 3. bekezdésére, r) pontra).

A magyar nyelv használatát tehát a 184. számú 1999. július 10. törvény garantálja.

A nemzetiségileg vegyes Hegysúr község krónikáját szlovák és magyar nyelven kell vezetni (lásd a 184-es törvény 3. paragrafusát, 3. bekezdését).

„Elődök“ – krónikások

Hegysúr község krónikáját 1964-ben kezdték vezetni. Az első krónikás Putz, született Ploczek Sára volt, aki Putz Tibor segítségével rögzítette a községi eseményeket 1972-ig.¹ Az 1972 – 2009 közötti időszakban a krónikát Sátor, született Lovas Márta vezette.² Az ún. régi krónika két kötetből áll.

2010–2017 között senki nem vezette a krónikát, így a község fejlődésének alapvető adatai hiányoznak és nem is volt kialakítva a megfelelő dokumentációs anyag, mely segített volna a történések utólagos bejegyzésénél.

Jómagam a krónikás funkcióját 2019. február 5-én vettem át Sátor Mártától, miközben sor került a dokumentációs és történeti szempontból fontos kép- és iratanyag, valamint a

¹ Obecná kronika 1964 – 1979. I. zväzok, 4.

² Obecná kronika 1980 – 2009. II. zväzok, 1.

kötetek átvételére. A községi képviselőtestület az új krónikás személyét a 17-OZ/2019-es számú határozatában rögzítette.³

A községi múzeum helyiségében található anyag jegyzéke:

1. Községi krónika [Obecná kronika (1964 – 1979), I. zväzok]
2. Községi krónika [Obecná kronika (1980 – 2009), II. zväzok]
3. Fotomontáž ku kronike obce Hrubý Šúr község krónikájának fényképmelléklete (I. zväzok)
4. Fotomontáž ku kronike obce Hrubý Šúr község krónikájának fényképmelléklete (II. zväzok)
5. Fotokronika obce Hrubý Šúr község fotókrónikája (III. zväzok)
6. Fotomontáž ku kronike obce Hrubý Šúr község krónikájának fényképmelléklete (III/A zväzok)
7. Fotomontáž ku kronike obce Hrubý Šúr község krónikájának fényképmelléklete (IV. zväzok)
8. Polgári ügyek emlékkönyve 1978-tól [Pamätná kniha (zbor občianskych záležitostí)]
9. A Hegysúri Önkéntes Tűzoltóegyesület krónikája [1973 – 1991, retrospektív történet 1894-től]
10. Az iskolaépület építésének fotóalbuma

Gaučík István visszamenőleg megírta a községi krónikában a 2010–2018 közti eseményeket. Annak ellenére, hogy ezek a szövegek nem adhatnak teljes képet a község történetéről az adott korszakban, mégis legalább a legfontosabb mérföldköveket, a szervezetek és személyek profiljait és nem utolsósorban Hegysúr társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődésének összefüggéseit közvetítik, és visszatükrözik az itteni emberek alkotókedvét.

Profil és módszer

Gaučík István vagyok. Ipolyságon születtem 1973. november 19-én. Történészként dolgozom. A pozsonyi Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének vagyok a tudományos főmunkatársa. Hegysúron 2003-tól élek. Feleségem Gaučík Szilvia. Két gyermekünk van, Dávid és Rebeka.

³ Zápisnica z 2. plánovaného zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Hrubom Šúre, konaného dňa 4. februára 2019. https://www.hruby-sur.sk/files/2019-09-27-155502-Zapisnica_04.02.2019.PDF. Citované: 26. november 2019. Lásd még Štatút obce Hrubý Šúr z roku 2019. <https://www.hruby-sur.sk/statut-obce-hruby-sur-a22-28>. Idézve: 2019. október 10.

A krónikát először elektronikusan írom, számítógépbe. Ezután a polgármester által jóváhagyott szöveget tollal írom a krónikába, a fenti törvény rendelkezéseinek szellemében, szlovákul és magyarul. Jegyzeteket használok, melyek számos, helytörténeti szempontból érdekes adalékkal szolgálnak, azonban ezeket természetesen csak a krónika elektronikus változatában tüntetem fel. Folytatom tehát az ún. régi krónikát és nem hoztam létre újat.

A fontosabb községi eseményeket fényképezőgéppel vagy mobil fényképezőgéppel örökítem meg. Ezeket pendrive-ra mentem. Osztályozásuk után a Hegysúri Községi Hivatalnak adom át, hogyha szükséges, akkor nyomtatni lehessen belőlük. 2019-től fotókönyv is lesz, mely a legjelentősebb községbeli események képeit tartalmazza.

Hegysúr, 2020. július 23.

Szerző:

Mgr. Gaučík István, PhD.

községi krónikás

A retrospektív krónikát a 2010–2017 közötti időszakra vonatkozóan jóváhagyta:

Ing. Takács Adrián

Hegysúr község polgármestere

2010

Bevezetés⁴

A

község területe 6 207 004 m². Ennek megoszlása a következő:⁵

Szántóföldek	4 604 946
Szőlők	10 322
Kertek	141 377
Gyümölcsösök	41 232
Állandó erdőterület	65 547
Erdők	529 940
Vízterületek	271 468
Egyéb	130 951

Hegysúr első írásos említése 1245-ből származik.⁶ A tengerfeletti magassága 124 m.⁷ A községben két alapiskola működik 1–4. évfolyamokkal (Szlovák Tanítási Nyelvű Alapiskola, továbbiakban SZA; Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola, továbbiakban MA), tovább Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda (továbbiakban MÓ), Helyi Népkönyvtár (továbbiakban HN) és a Szlovák Posta kirendeltsége.

A községben 2010-ben 742 személy lakott, ebből 376 volt nő és 366 férfi. 7-en kötöttek házasságot, közülük 3-an helyben, 4-en az ország más településein.⁸ A születések száma 9 volt, 11-en elhunytak. A természetes csökkenés tehát -2. A beköltözöttek száma 25, az elköltözötteké 11, így a természetes növekedés +20. A lakosság száma tehát 18-cal növekedett.⁹

⁴ A 2010-es évnél az újabb kutatások tükrében közlöm a korábbi adatokat is a község fejlődésével kapcsolatban (demográfia, szociális vonatkozások, oktatás).

⁵ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr obdobie 2007–2013. [Hrubý Šúr] 2006, 7.

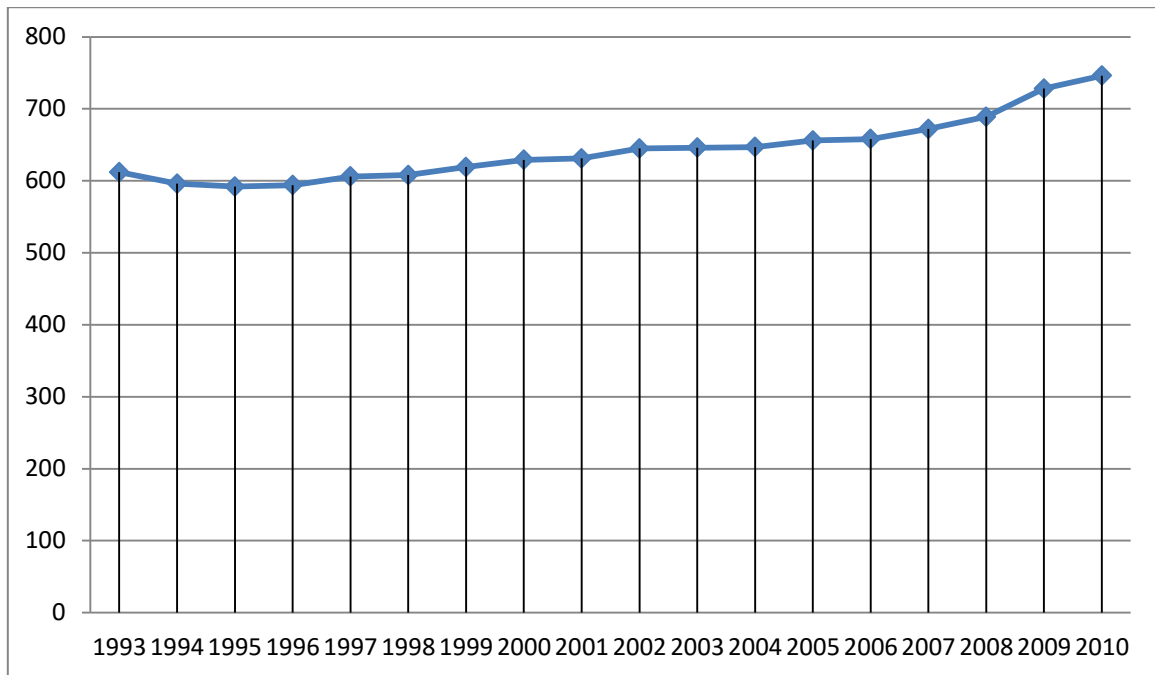
⁶ A forrás, mely jelöli azt a földrajzi területet, ahol ma Hegysúr található, tartalmazza Bolch Magnum de Swr személy nevét, tehát Súra Nagy Bolch nevét, de ez az oklevél hamisítvány. A történészek az oklevél keletkezését 1439 előttre datálják. Hegysúr korai történetéhez és a három súra falu összeépüléséhez lásd Gaučík István: Adalékok Hegysúr középkori történetéhez. Fórum Társadalomtudományi Szemle, 17. évf., 2015, 4. szám, 147.

⁷ <http://datacube.statistics.sk>. Idézve: 2019. április 3.

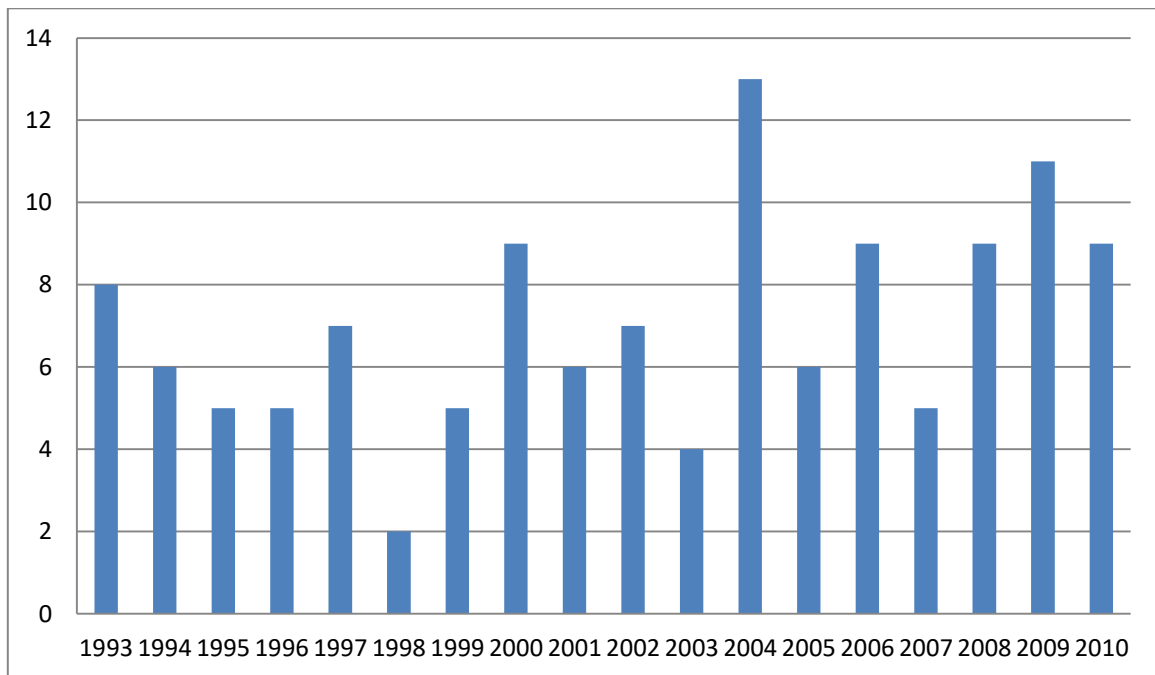
⁸ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 3.

⁹ Forrás: Pohyb obyvateľstva 2010. <https://slovak.statistics.sk>. Idézve: 1. ápril 2019. Lásd még Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 3.

Hegysúr község lakosságának alakulása (1993–2010)¹⁰

Hegysúr község lakosságának növekménye (1993–2010)¹¹

A globális politikai, gazdasági és kulturális jelenségek jelentősen hatottak és hatnak az emberek életére még helyi szinteken is. Hegysúr sem kivétel ez alól.

¹⁰ <http://datacube.statistics.sk>. Idézte: 2019. április 3.

¹¹ <http://datacube.statistics.sk>. Idézte: 2019. április 3.

A gazdasági és pénzügyi válság 2007 márciusában tört ki az Egyesült Államokban, amikor váratlanul az ingatlanpiac összeomlott. A dominóhatás elérte a jelzálogkölcönöket nyújtó bankokat. A nyár folyamán a legjelentősebb tőzsdéket is és az európai pénzügyi piacokat sújtotta. A globálisan szorosan összefonódó cégek részvényei meredeken kezdtek esni. Az egyes országok kormányai a jegybankok útján próbáltak javítani a súlyosbodó gazdasági bajokon, pénzügyi beavatkozásokkal és támogatásokkal kísérelték meg konszolidálni a helyzetet. A kisebb közép-európai országok esetében, melyek közé Szlovákia is tartozik, a külföldi tőkére való rászorultság a gazdaság sérülékenységét idézte elő.

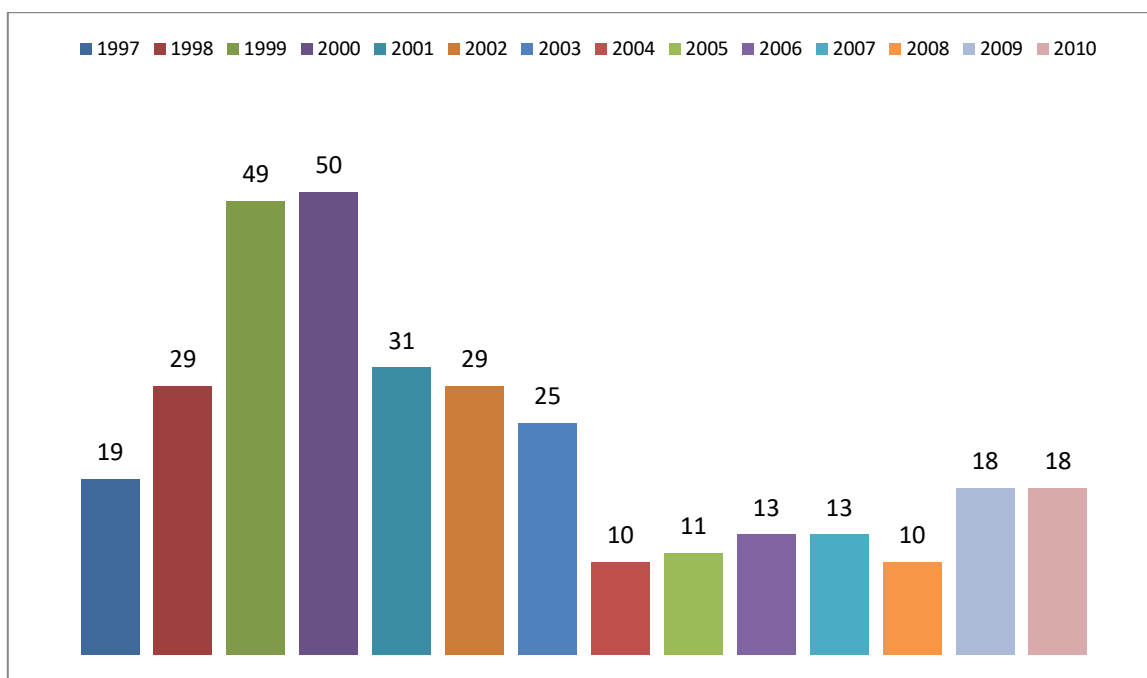
A szlovák gazdaságban az első válságjelek 2009 nyarán jelentek meg, míg Magyarországon már 2008-ban (a magyar kormány kénytelen volt 25,1 millió dollár értékben kölcsönt felvenni a Nemzetközi Valutaalaptól). Szlovákiában a gazdasági növekedés lelassult, a recesszió elmélyült, a másik oldalon azonban néhány termék olcsóbbá vált. Komoly társadalmi és szociális problémákat okozott a munkanélküliség emelkedése, az életszínvonal-csökkenés, mely elsősorban a szociálisan sérülékenyebb társadalmi csoportokat sújtotta (ifjúházások, nyugdíjasok, szegénycsaládok, munkásság). Ezek a csoportok a megtakarításaikból kezdtek élni és visszafogták kiadásaikat. Sajnos a szegénység mind kézzelfoghatóbbá vált. A munkanélküliség, mely 2002-től csökkent, 2008-tól ismét növekedni kezdett. Szlovákiában 2010-ben 381 206 álláskeresőt tartottak nyilván, így létszámuk majdnem elérte a 2004-es szintet, mikor 383 081 személy volt munka nélkül. A munkanélküliség 2010-ben elérte a 14,6%-ot. Az átlagos bruttó havi nominálbér 709 € volt.

Szlovákia makroökonómiai mutatói, főleg a bankszektore, azonban nem néztek ki rosszul. A nemzetközi értékelők szerint Szlovákia gazdaságilag egy szinten volt Csehországgal és Lengyelországgal, és megelőzte Romániát és Magyarországot. A szlovák gazdaságot 2008–2009-ben kisebb mértékben pozitív jelenségek jellemezték: alacsony infláció és a külkereskedelem bizonyos többlete. Az amerikai Standard & Poor's nemzetközi hitelminősítő intézet szerint Szlovákiát főleg az adórendszer, az autóipar és a külföldi befektetések „védték” átmenetileg a komolyabb gazdasági válság begyűrűzésétől, de a mélyebb válság valószínűsége nagy volt. Például a szlovák bruttó hazai termék jól mutatta a krízis hatásait: 2000-től, még ha mérsékelten is, de növekedett (index 2000-ben: 101,2), a válság előestéjén érte le a maximumot (110,8) és 2009-re 94,6-ra esett.¹²

A munkanélküliség a községben, ebben az időben jelentősen megnőtt. A munkahelykeresés szempontjából a 20. és a 21. század fordulója jelentette a törést.

¹² https://hu.wikipedia.org/wiki/A_2008-ban_kirobbant_gazdas%C3%A1gi_vil%C3%A1gv%C3%A1ls%C3%A1g. Idézve: 2019. április 1.

A munkanélküliség alakulása Hegysúr községben (1997–2010)¹³

Az önkormányzat működése

A Hegysúri Községi Hivatal alkalmazottjai 2010-ben a következők voltak: Ing. Gujber László (polgármester), Sátor Márta (könyvelő, anyakönyvvezető, vagyionkezelő), Árva Júlia (iktató, pénztár, lakossági nyilvántartás, adó- és illetékügyek), Bors Ernő (karbantartó), Mgr. Katarína Stoláriková (igazgatónő-tanítónő, SZA), Mgr. Ferencz Tímea (igazgatónő-tanítónő, SZA), Bors Etelka (tanítónő, a Napközi Otthon vezetője), Ferenczi Mária (pedellus, takarítónő mindkét alapiskolában és a községi hivatalban), Pollák Terézia (igazgatónő, MÓ; az iskolai étkeзде vezetője), Vankó Júlia (tanítónő, MÓ), Tóth Melinda (tanítónő MÓ), Nagy Dajana (tanítónő MÓ), Karkesz Darina (takarítónő, MÓ), Schiffer Mária (szakácsnő), Kiss Mária (segédszakácsnő, takarítónő), Kiss Piroska (takarítónő, gyesen).¹⁴

A község adóssága 2008-hoz képest 12,7%-kal nőtt és elérte a 35,1%-ot.¹⁵ A kiadások 2008-tól 38 228 euróval nőttek. A jövedelmek 46 586 euróval csökkentek.¹⁶ A községi vagyion 2008-tól, amikor 978 111 € volt, 2010-re 161 274 euróval emelkedett (1 139 385 €).¹⁷

¹³ <http://datacube.statistics.sk>. Idézte: 2019. április 3. A 2010-es évben 21 munkanélkülről is van adat. Számuk minden bizonnyal az év végére csökkent 18-ra. Új Szó, 63. évf., 2010. március 2, 50. szám, 13.

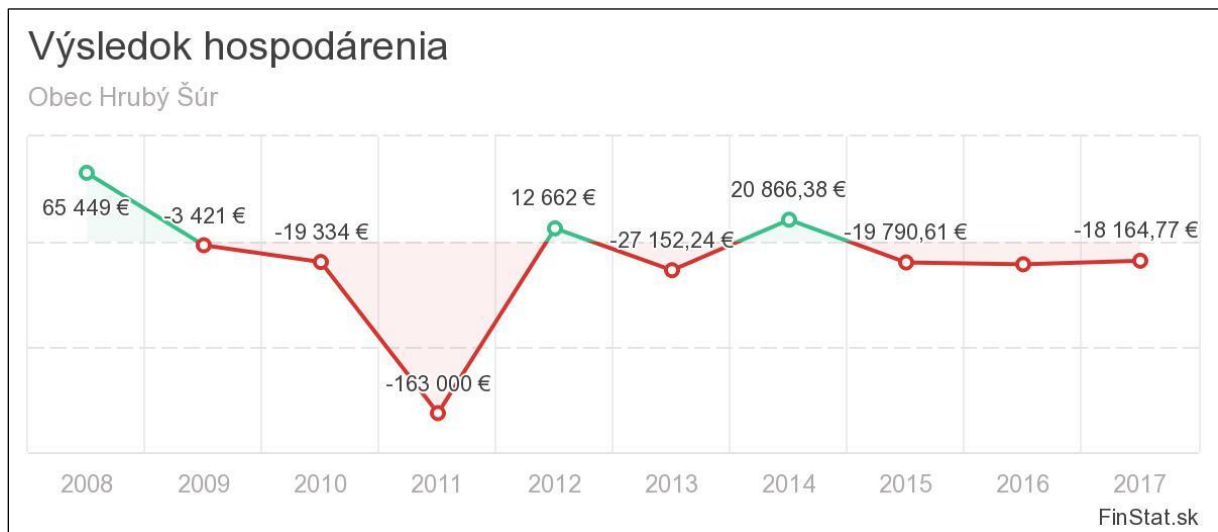
¹⁴ Výročná správa obce Hrubý Šúr za rok 2013.

¹⁵ https://finstat.sk/00305987/financne_ukazovatele. Idézte: 2019. április 1.

¹⁶ <https://finstat.sk/00305987>. Idézte: 2019. április 1.

¹⁷ <https://finstat.sk/00305987/suvaha>. Idézte: 2019. április 1.

A gazdálkodást azonban negatív tendencia jellemezte (2008: 65 449 €, 2009: -3 421 €, 2010: -19 334 €).¹⁸

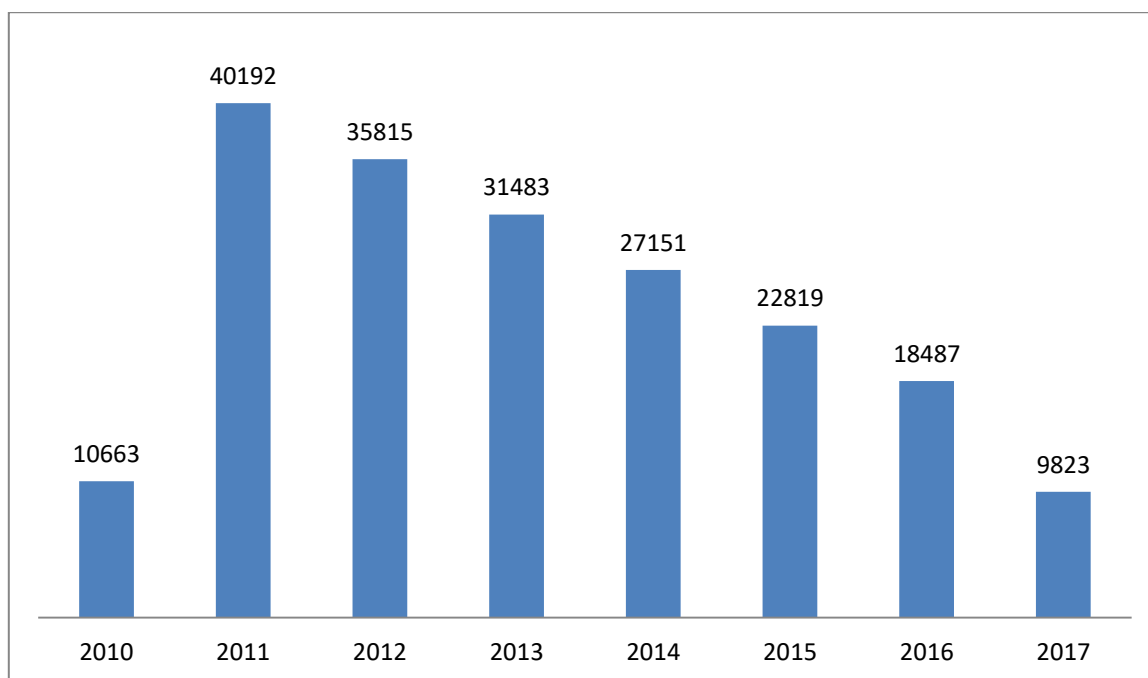
A község 2009-ben pályázatot nyújtott be a Közlekedés- és Építésügyi Minisztériumhoz 361 406 € értékben „Közterületek revitalizációja multifunkciós felhasználással Hegysúr községben, II. szakasz” címmel. Ez a pályázat a községbeli, így a községi hivatal, posta, iskola, autóbuszmegálló előtti járdák és az iskola előtti kerítés felújítását célozta meg. Tartalmazta az ún. Dunafenék falurész parkosítását, játszótér építését és a közvilágítás kiépítését. A pályázat sikeres volt, így az építkezési munkák 2010 augusztusától megkezdődhettek.¹⁹

A munka során nem várt finanszírozási gondok merültek fel, így a község 2010-ben hosszú távú, tíz éves bankhitel felvételéhez folyamodott.

¹⁸ https://finstat.sk/00305987/vykaz_ziskov_strat. Idézve: 2019. április 1.

¹⁹ Obecný úrad v Hrubom Šúre, Revitalizácia verejného priestranstva s multifunkčným využitím v obci Hrubý Šúr – II. etapa, Sada č. 1; Új Szó, 64. évf., 2011. augusztus 8., 183. szám, 3.

Hegysúr község bankhitelének alakulása (2010–2017, euro)²⁰

Az ún. Duray utcában a házépítések 2003-ban kezdődtek, de nem volt rendezve az esővíz elvezetése és az utca aszfaltozása. Az utcabeli lakosok többször kifejezték elégedetlenségüket a helyzettel kapcsolatban, de a község nem rendelkezett megfelelő tőkével a problémák megoldására.²¹

Szlovákia választópolgárai 2010-ben két választás „lázában égtek“: június 12-én parlamenti, november 27-én önkormányzati választásokat tartottak.

A parlamenti választásokon 18 politikai párt mérettette meg magát:²²

1.	Európska demokratická strana
2.	Únia – Strana pre Slovensko
3.	Strana rómskej koalície
4.	Paliho Kapurková, veselá politická strana
5.	Sloboda a Solidarita
6.	Strana demokratickej ľavice
7.	Strana maďarskej koalície
8.	Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko
9.	Komunistická strana Slovenska
10.	Slovenská národná strana
11.	Nová demokracia

²⁰ <https://finstat.sk/00305987/suvaha>. Idézve: 2019. április 3.

²¹ Új Szó, 63. évf., 2010. június 15., 136. szám, 1.

²² <http://volby.statistics.sk/nrsr/nrsr2010/info/koalicie.jsp@lang=sk.htm>. Idézve: 2019. március 29.

12.	Združenie robotníkov Slovenska
13.	Kresťanskodemokratické hnutie
14.	Ľudová strana Naše Slovensko
15.	Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
16.	AZEN – Aliancia za Európu národov
17.	SMER – sociálna demokracia
18.	Most–Híd

A választási részvétel 58,83% volt.²³ A választásokat a SMER – sociálna demokracia nyerte 34,80%-kal, de elnöke, Robert Fico nem tudott kormányt alakítani.²⁴ Végül 2010. július 8-án jobboldali pártok koalíciója lett kormányképes (Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana, Sloboda a Solidarita, Kresťanskodemokratické hnutie, Most–Híd). A miniszterelnök Iveta Radičová lett.

A választókedv a Szenci járásban aránylag magas volt (65,19%).²⁵ A járásban a Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana (23,82%) győzött a SMER – sociálna demokracia (20,22%) előtt. A szlovákiai magyarok hagyományos pártja, a Magyar Koalíció Pártja csak 4,62%-ot ért el.²⁶

Hegysúron 421 érvényes szavazat volt. A pártokra leadott szavazatok a következőképpen oszlottak meg:²⁷

	A párt neve	Szavazatok száma	Szavazatok %-ban
1.	Európska demokratická strana	1	0,23
2.	Únia – Strana pre Slovensko	0	0,00
3.	Strana rómskej koalície	0	0,00
4.	Paliho Kapurková, veselá politická strana	0	0,00
5.	Sloboda a Solidarita	28	6,65
6.	Strana demokratickej ľavice	2	0,47

²³ https://www.bumm.sk/archivum/2010/06/13/43077_a-szlovakiai-parlamenti-valasztasok-hivatalos-eredmenyei. Idézve: 2019. március 29.

²⁴ <http://volby.statistics.sk/nrsr/nrsr2010/graf/graf1sr.jsp@lang=sk.htm>. Idézve: 2019. március 29.

²⁵ Súhrnné výsledky hlasovania podľa obvodov a za SR <http://volby.statistics.sk/nrsr/nrsr2010/menu/indexd.jsp@lang=sk.htm>. Idézve: 2019. március 29.

²⁶ Tamže.

²⁷ Počet a podiel platných hlasov odovzdaných pre politické strany podľa obcí a obvodov <http://volby.statistics.sk/nrsr/nrsr2010/menu/indexd.jsp@lang=sk.htm>. Idézve: 2019. március 29.

7.	Strana maďarskej koalície	89	21,14
8.	Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko	0	0,00
9.	Komunistická strana Slovenska	0	0,00
10.	Slovenská národná strana	3	0,71
11.	Nová demokracia	0	0,00
12.	Združenie robotníkov Slovenska	1	0,23
13.	Kresťanskodemokratické hnutie	15	3,56
14.	Ľudová strana Naše Slovensko	1	0,23
15.	Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana	62	14,72
16.	AZEN – Aliancia za Európu národov	0	0,00
17.	SMER – sociálna demokracia	10	2,37
18.	Most–Híd	209	49,64
	Spolu	421	100,00

A választások győztese a községben a Most–Híd párt lett, mely 2,5-szer több szavazatot gyűjtött be, mint a második MKP, ugyanakkor megszerezte az összes hegysúri szavazat felét.²⁸

2010. november 27-én zajlottak le az önkormányzati választások. A választóbizottság elnöke Pollák Terézia volt. Tagjai: Vankó Julianna, Magr. art. Katona Ágota, Horváth Magdaléna és Karkesz Darina.²⁹ Az 582 bejegyzett választópolgárból 264-en adtak le szavazatukat (45,36%). A képviselőkre leadott szavazatok száma 256, a polgármesterre pedig 220 volt.³⁰ A polgármesteri tisztségért Ing. Gujber László indult az MKP, Most–Híd koalíció támogatásával.

Községi képviselő-jelöltek és a leadott szavazatok száma³¹

Botló Gyula	192
Mgr. Marek Budaj	172
Dana Vargová	172

²⁸ Új Szó, 63. évf, 2020. június 15., 136. szám, 9.

²⁹ Registratúra Obecného úradu v Hrubom Šúre, Voľby do samospráv 27. novembra 2010.

³⁰ Výsledky volieb podľa obcí, miest, mestských častí. <http://volby.statistics.sk>. Idézve: 2019. március 29. Lásd még Registratúra Obecného úradu v Hrubom Šúre, Voľby do samospráv 27. novembra 2010, Zápisnica miestnej volebnej komisie o výsledku v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce.

³¹ Šúrsky spravodaj – Súri Híradó, 2011. április, 1. szám, 2.

Ajpek Emília	162
Takács Csaba	156
Szalay Erzsébet	153
Nagy Irén	113
JUDr. Daniela Ďurišová	63
Patrik Duda	53
Horváth Norbert	53
Ing. Martin Šiška	41

A községi képviselő-testület tagjai lettek: Ajpek Emília (MKP, Most–Híd), Július Botló Gyula (MKP, Most–Híd), Mgr. Marek Budaj (MKP, Most–Híd.), Nagy Irén (független), Szalay Erzsébet (MKP, Most–Híd), Takács Csaba (MKP, Most–Híd.), Mgr. Dana Vargová (MKP, Most–Híd).

A képviselő-testület első nyilvános ülésére 2010. december 20-án került sor a községi hivatal házasságkötő termében, melyen a választott képviselő és a polgármester letették az esküt. Ezután JUDR. Barbora Jasenovcová, 2006–2010 közötti képviselő-testület tag átadta a községi jelvényeket a polgármesternek.³² Polgármester-helyettessé Botló Gyulát választották. A kárfelmérő bizottság tagjaivá Gujber Lászlót (elnök), Botló Gyulát (tag) és Mgr. Dana Vargovát (tag) választották. A polgármester indítványára más bizottság alakítására nem került sor.³³

2010. december 18-án népszavazásra került sor a következő kérdésekkel:

1. Egyetért Ön azzal, hogy a Szlovák Nemzeti Tanács törvénnyel szüntesse meg az illetéket a fizikai és jogi személyek részére a Szlovák Televízió és a Szlovák Rádió nyújtotta szolgáltatásokért?

2. Egyetért Ön azzal, hogy a Szlovák Nemzeti Tanács törvény által törölje a képviselők mentelmi jogát?

³² Zápisnica z 1. verejného ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr konaného dňa 20. 12. 2010 v sobášnej miestnosti obecného úradu. <https://www.hrubby-sur.sk/repository/download/Z%C3%A1pisnica%201.pdf>. Idézve: 2019. március 29. Ajpek Emília, Botló Gyula, Mgr. Marek Budaj, Szalay Erzsébet és Takács Csaba a 2006–2010 közötti időszakban is képviselők voltak.

³³ Zápisnica z 1. verejného ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr konaného dňa 20. 12. 2010 v sobášnej miestnosti obecného úradu. <https://www.hrubby-sur.sk/repository/download/Z%C3%A1pisnica%201.pdf>. Idézve: 2019. március 29. Zápisnica z 2. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 20.12.2010 v Hrubom Šúri. <https://www.hrubby-sur.sk/repository/download/Z%C3%A1pisnica%202.pdf>. Idézve: 2019. április 1.

3. Egyetért Ön azzal, hogy a Szlovák Nemzeti Tanács alkotmánytörvénnyel 100-ra csökkentse a legközelebbi választási időszaktól az SZNT képviselőinek számát?

4. Egyetért Ön azzal, hogy a Szlovák Nemzeti Tanács törvénybe foglalja, hogy a közhatóságok közbeszerzés útján maximálisan 40 ezer euró értékben vásárolhatnak gépjárműveket?

5. Egyetért Ön azzal, hogy a Szlovák Nemzeti Tanácsba és az Európai Parlamentbe történő választások alkalmával interneten keresztül lehessen szavazni?

6. Egyetért Ön azzal, hogy a Szlovák Nemzeti Tanács törvény által törölje a sajtótörvényből a válaszadás jogát?

A hegysúriak részvétele ezen a népszavazáson nagyon alacsony volt. 581 szavazópolgárból csupán 37,52% járult az urnákhoz (218 személy). A népszavazás sikertelen volt.³⁴

A közvéleményt meglepte a községhez közel, a Kis-Dunán tervezett kisebb vízerőmű építésének terve. A helyi vadásztársaság az építkezés ellen tiltakozott.

Társadalmi és kulturális élet

A községben öt társadalmi, egy sport és egy politikai szervezet fejtett ki tevékenységet.

A Csemadok Hegysúri Alapszervezete 1950. január 5-én alakult meg.³⁵ Szervezetileg a Szenci Területi Választmány „hatáskörébe” tartozik. A Csemadok 2009. április 18-án újraszerveződött Bors Etelka vezetésével, aki az elnöki teendőket látta el. A vezetőség tagjai: Baráth Mária, Gaučík István, Gujber Etelka, Oros Márta, Vankó Anita.

A Csemadok 2010-ben a következő rendezvényeket szervezte:

- 1848–1849-es emlékünnepe a magyar szabadságharc és forradalom tiszteletére a világháborús emlékműnél. Az ünnepségen felléptek a hegysúri magyar iskola diákjai.
- Majális (2010. május 22.), együttműködve a községi hivatallal. A rendezvényen felléptek a magyar óvoda és iskola diákjai, valamint a nyugdíjasok énekkara. Gazdag program várt a helyieket (zene: ifj. Nagy József, gulyás, méta).
- Hamerlik Barnabás fényképkiállítása Indiáról.
- Gaučík István könyvbemutatója (A jog erejével).
- Gyermekrajzok kiállítása.

³⁴ http://volby.statistics.sk/ref/ref2010/sr/tab1_DpObeca81c.html?lang=sk&obvod=104. Idézve: 2019. április 10.

³⁵ <http://csemadok.sk>. Idézve: 2019. április 1.

Szlovákiai Kiskertészek Szövetségének Hegysúri Alapszervezete 1964-ben alakult. Első elnöke Pozsonyi Tibor volt. A szervezetnek 1972-ben 65 tagja volt.³⁶ Jelenleg a galántai székhelyű Szlovákiai Kiskertészek Szövetsége Járási Bizottsága alá tartozik.³⁷ Elnöke Klúcsik Tibor. A kiskertészek 2003-tól gyümölcskiállításokat szerveznek. Az egyesület képzéseket is nyújt a haladó és kezdő kertészeknek. Év végén bált szervez, melyet az évzáró taggyűléssel kapcsol össze.

A hegysúri vadásztársaság a szenci székhelyű Szlovákiai Vadászszövetség Járási Szervezetéhez tartozik. A vadászterülete igencsak kiterjedt, Hegysúr, Királyfa és Nagyborša területén helyezkedik el.³⁸ A vadászok hagyományosan részt vesznek a községi napok megszervezésében.

A 11. számú Szent Imre Cserkészcsapatot 1991. november 16-án alapította Paxy László plébános. A csapat a hegysúri és egyházi fiatalokat gyűjti egybe. Tevékenyek és évenként repertoárjukban gazdag ifjúsági programok találhatók (kirándulások, táborozás, gyermekjátékok, adventi koszorú készítése, a betlehemi láng kihordása stb.).

Az ArTUR polgári társulás 2001-től működik a községben. Legfőbb célja a fenntartható, környezetbarát építészeti módszerek gyakorlatba való átültetése, emellett környezetvédelmi képzésekkel is foglalkozik.³⁹ 2010 őszén egy különleges építményt sikerült megvalósítani. Zuzana Kierulfovának, a társulás vezetőjének az irányítás alatt 14 ország építészeinek a közreműködésével épült fel az ökoház (szalmaház).⁴⁰ A házat a Dušan Jurkovič díjra nevezték és országosan a legjobb négy projekt közé került.⁴¹

A Magyar Koalíció Pártjának Hegysúri Alapszervezete 2006-tól fánkkóstolókat szervez. Komolyabb tevékenységet csak a választások előtt fejt ki.

A községi egyesületek változatos társadalmi, kulturális és felvilágosító munkát végeznek.

Sport

A Pozsonyi Futballszövetségben belül játszó hegysúri futballcsapat 2010-ben történelmi sikert ért el, feljutott a VI. ligába. A mérleg elismerésre méltó volt: 27 mérkőzésből 23-at megnyert, és csak négyet veszített el. A legtöbb gólt szerezték, 87-et, és a legjobb védelemmel

³⁶ Új Szó, 25. évf., 1972. július 23., 29. szám, 5.

³⁷ <http://www.zvazzahradkarov.sk/?szz=152>. Idézve: 2019. április 1.

³⁸ <https://www.prelovca.sk/polovnicke-organizacie/>. Idézve: 2019. április 1.

³⁹ <https://ozartur.sk/>

⁴⁰ Új Szó, 63. évf., 2010. szeptember 21., 217. szám, 20.

⁴¹ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 23.

rendelkeztek, hiszen csak 31 gólt kaptak. Az idényt 69 ponttal zárták. 9-cel többet szereztek, mint a második helyezett Závod csapata. A futballcsapat titkára Miroslav Kocian.⁴²

Jozef Benč a mozgássérült sportolók súlyemelő kategóriájában nemzetközi szinten sikeresen képviselte községünket. 2009 októberében 4. helyezett lett 110 kg teljesítménnyel a Trencsén város nagydíjáért kiírt versenyben. Ugyanazon év novemberében, szintén 110 kg-mal 7. lett Lengyelországban (Wroclaw – Srebrna Sztanga XXIX.) Decemberben pedig 2. helyezést ért el ugyanabban a súlykategóriában az amerikai Laughlinban (Nevada, USA) az AAU World Championship versenyben.⁴³

Marek Ferenci testépítő az ŠK Viktoria színében több sikert ért el: 1. hely, férfiak 180 cm-ig (2010. október 2., Csallóközi Kupa), 1. hely, férfiak újoncok (2010. október 23., Grand Prix, Besztercebánya), 3. hely, férfiak 180 cm-ig (2010. október 23.), 5. hely (Grand Prix, Besztercebánya), 6. hely, férfiak 180 cm-ig (2010. október 30., Aminostar Natural Cup, Mikulov, Csehország), 2. hely, férfiak 75 kg-ig (2010. november 12–13., World Championships UIBBN, Sitges, Spanyolország).⁴⁴

Oktatás

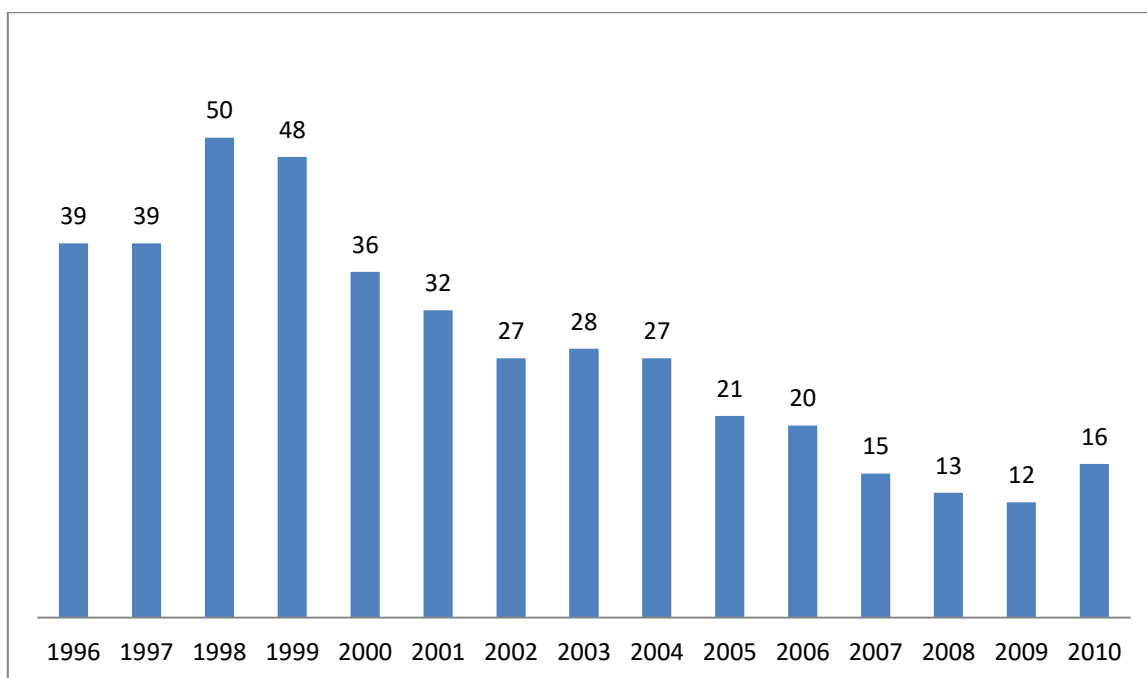
A szlovák és a magyar iskola, valamint az óvoda ebben az évben is több rendezvényt szervezett a gyermekeknek (Mikulás-nap, karácsonyi ünnepi program, anyák napja, gyereknap). A hegysúri iskolákban a diáklétszám 1999-től kezdett csökkenni. 2007-től már 20 alatt mozgott. Eme negatív jelenség mögött számos tényező együtthatása áll (a szenci iskolák szélesebb és színesebb „kínálata“, a szülők szenci és pozsonyi munkahelye stb.)

⁴² Új Szó, 63. évf., 2010. június 15., 136. szám, 16.

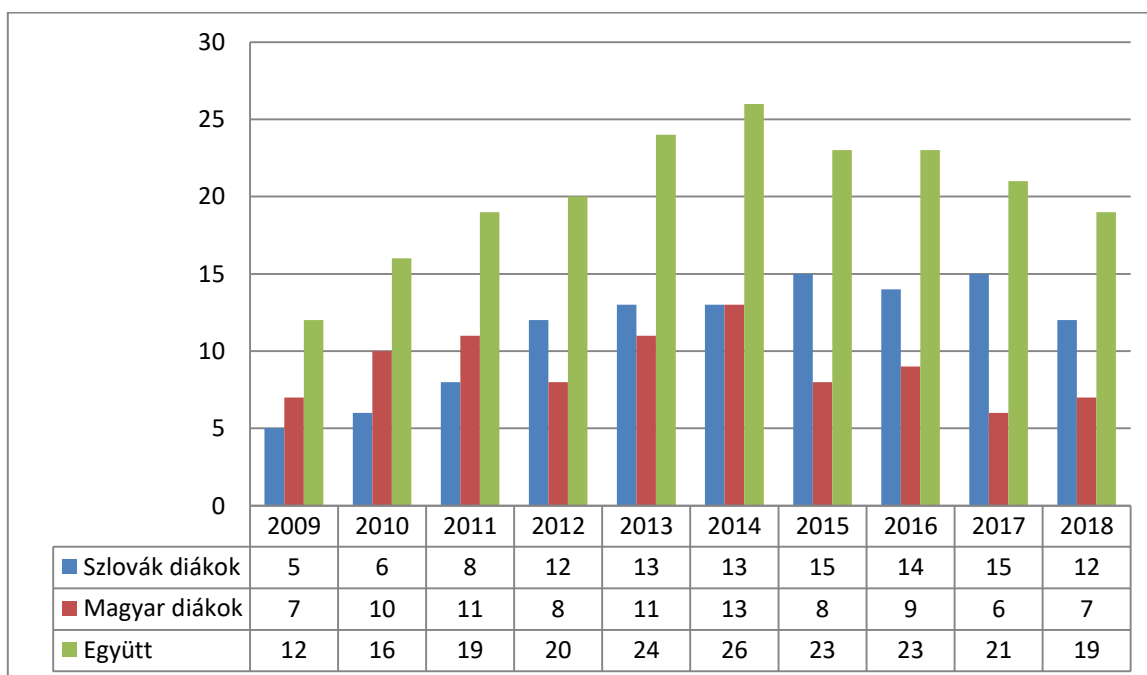
⁴³ Šúrsky spravodaj – Súri Híradó, 2009. december, 1. szám, 9.

⁴⁴ <http://www.sank.sk/osobnosti/marek-ferenci/>. Idézve: 2019. április 1.

A diáklétszám alakulása mindkét alapiskolában (1996–2010)⁴⁵

A szlovák és a magyar alapiskola diáklétszámának alakulása
(2009–2018)⁴⁶

Mindkét iskolában a diákok számának csökkenését 1999-re lehet visszavezetni. Ennek a jelenségnek elsősorban demográfiai és szociális okai lehetnek (az újszülöttek alacsony

⁴⁵ <http://datacube.statistics.sk>. Idézve: 2019. április 3.

⁴⁶ A Hegysúri Községi Hivatal adatszolgáltatása (2019. augusztus 26.).

száma, a városokba való elköltözés, a fiatal házások egzisztenciális kiszolgáltatottsága, a szenci iskolák „elszívó” hatása). Bizonyos mértékben 2011-től konszolidálódik az iskolaköteles gyermekek száma, valószínűleg a fiatal családok beköltözése folytán, de még ennek következtében sem éri el a diákok száma az utolsó legmagasabbat 2004-ben (27 diák). Nemzetiségi szempontból fordulópontnak tűnik a 2012-es év, amikor a szlovák iskolában már több diák volt, mint a magyarban. A magyar alapiskolának tíz éves intervallumban (2009–2018) átlagban 9, a szlováknak ellenben 11,3 diákja volt.

Vallási élet

A helyi katolikus rendezvények a közösségi életet is gazdagítják (búcsú, halottak napja és mindenszentek, húsvét, karácsony). A katolikus hívők október 18–20. között olaszországi zarándokúton vettek részt. Útközben megálltak az osztrák Maria Ellendben és Assissiben is. Az Örök Városban számos búcsúhelyet és kulturális emléket tekintettek meg. Részt vettek a XVI. Benedek által celebrált szentmisén a Szent Péter Bazilika előtti téren.⁴⁷

⁴⁷ Mi Újság?, 2009. december 19., 29. szám, 5–6.

2011

A község kataszteri területe 621 ha. A lakosság száma a tavalyi évhez képest 14-gyel nőtt, 756-ra. A nők száma 381, a férfiaké 375 volt. A munkaelőtti korcsoportban (0-14) volt 133 személy és a munkaképes korban (65+) 94. A gazdaságilag tevékeny lakosság 86%-a (312 személy) ingázik, főleg Pozsonyba. Az elsődleges termelői szektorban 11-en, a másodlagosban 101 és a szolgáltatási szektorban 250-en dolgoztak. A gazdálkodó háztartások száma 238 volt. A községben 232 lakóház volt.⁴⁸

Ebben az évben 9 gyermek született és 6-an hunytak el. A községen kívül 2 állandó lakhellyel rendelkező hegysúri személy kötött polgári házasságot.⁴⁹

A 263. számú 2008. június 18. törvény alapján Szlovákiában 2011. május 21-én került sor a népszámlálásra.⁵⁰ Ennek köszönhetően részletes adatokkal rendelkezünk a község demográfiai, gazdasági, szociális, etnikai és más jellemzőiről.

Hegysúron, 2011-ben 371 gazdaságilag aktív személy élt. Ebből 208 volt férfi és 166 nő. 9-en anyasági szabadságon voltak és a statisztika 10 nyugdíjast mutatott ki (2 férfi és 8 nő). A községben 37 munkanélküli volt (20 férfi és 17 nő); 1 személy a családi vállalkozásban segített, mint alkalmazott. 31 személy szülői szabadságon volt (közülük 1 férfi). A munkaviszonyban nem lévő nyugdíjasok 134-en voltak (51 férfi és 83 nő); az egyéb kategóriában pedig 6-an voltak (4 férfi és 2 nő).

A községben 143, 16 év alatti gyermek élt (77 fiú, 66 lány), középiskolába járt 34 (16 fiú és 18 lány), főiskolára pedig 21 (13 fiú és 8 lány).⁵¹

A gazdaságilag aktívak száma 374. Munkaviszonya volt 269-nek (138 férfi, 131 nő), mely az összes gazdaságilag aktív személy 71,9%-át képezi. A vállalkozók, akik alkalmazottakkal rendelkeztek, 10-en voltak (2,7%-a a gazdaságilag aktívoknak). 57-en alkalmazott nélkül vállalkoztak (15,2%-a a gazdaságilag aktívoknak). Magas arányt mutatott az egyéb, illetve az ismeretlen állású alkalmazottak csoportja (37 fő, a gazdaságilag aktívak 9,9%-a). A férfiak 78,4%-a, a nők 62,6%-a volt gazdaságilag aktív.⁵²

⁴⁸ Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky. Bratislava : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2014, 37.

⁴⁹ Šúrsky spravodaj – Súrri Híradó, 2011. április, 1. szám, 3; Šúrsky spravodaj – Súrri Híradó, 2012. december, 1. szám, 4.

⁵⁰ <https://census2011.statistics.sk/files/metodicke-vysvetlivky.pdf>. Idézve: 2019. augusztus 21.

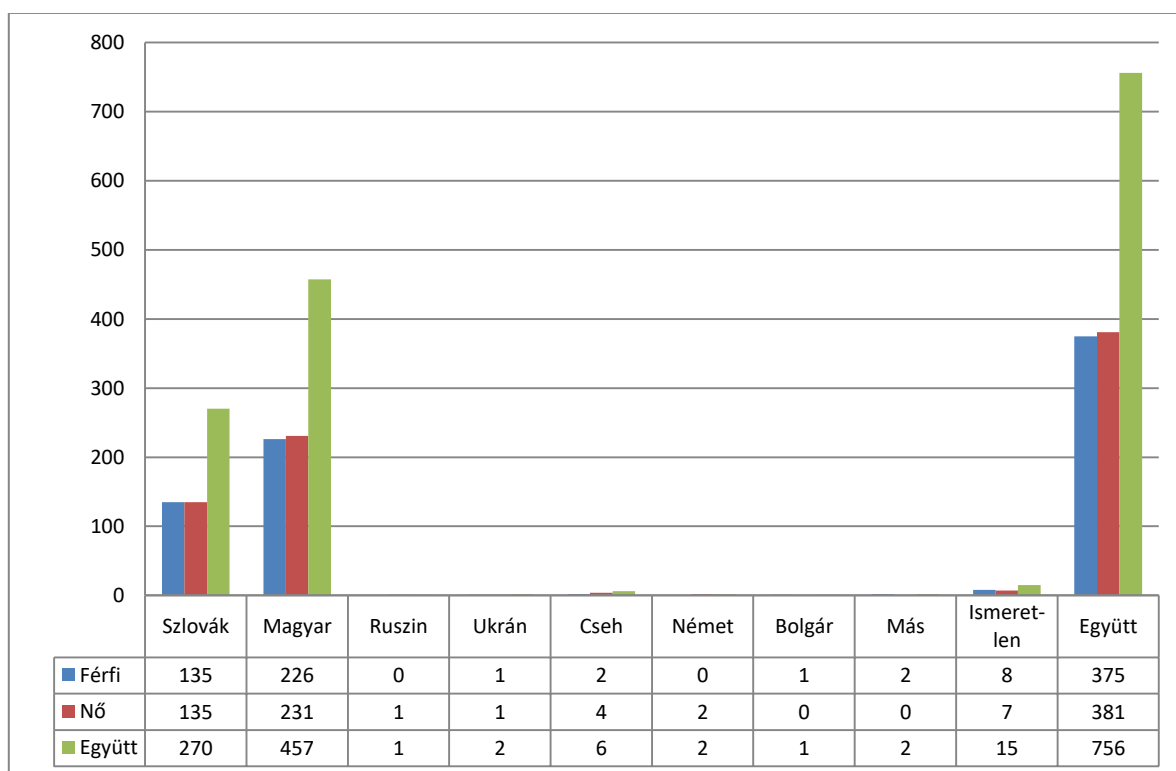
⁵¹ <https://census2011.statistics.sk>; TAB. 111 Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity, pohlavia a miesta narodenia. Idézve: 2019. augusztus 21.

⁵² <https://census2011.statistics.sk>; TAB. 113 Obyvateľstvo ekonomicke aktívne podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia. Idézve: 2019. augusztus 21.

A 14 év alattiak a lakosság 17,6%-át, a munkaképes korúak a 70%-át és a munkaképes kor utániak, zömmel nyugdíjasok a 12,4%-át alkották. Az országon belüli belső migrációnak, tehát a községbe való beköltözésnek pozitív gazdasági mutató voltak. Például a munkaképesek csoportja 2001-hez képest 13,7%-kal, sőt 1991-hez képest 16,3%-kal növekedett.

A lakosság átlagéletkora tíz év alatt 37,10 évről 37,24-re nőtt.⁵³ Az 1991-es évhez viszonyítva az átlagéletkor 1,24-gyel emelkedett.⁵⁴

A község lakossága nemek és nemzetiségek szerint 2011-ben⁵⁵

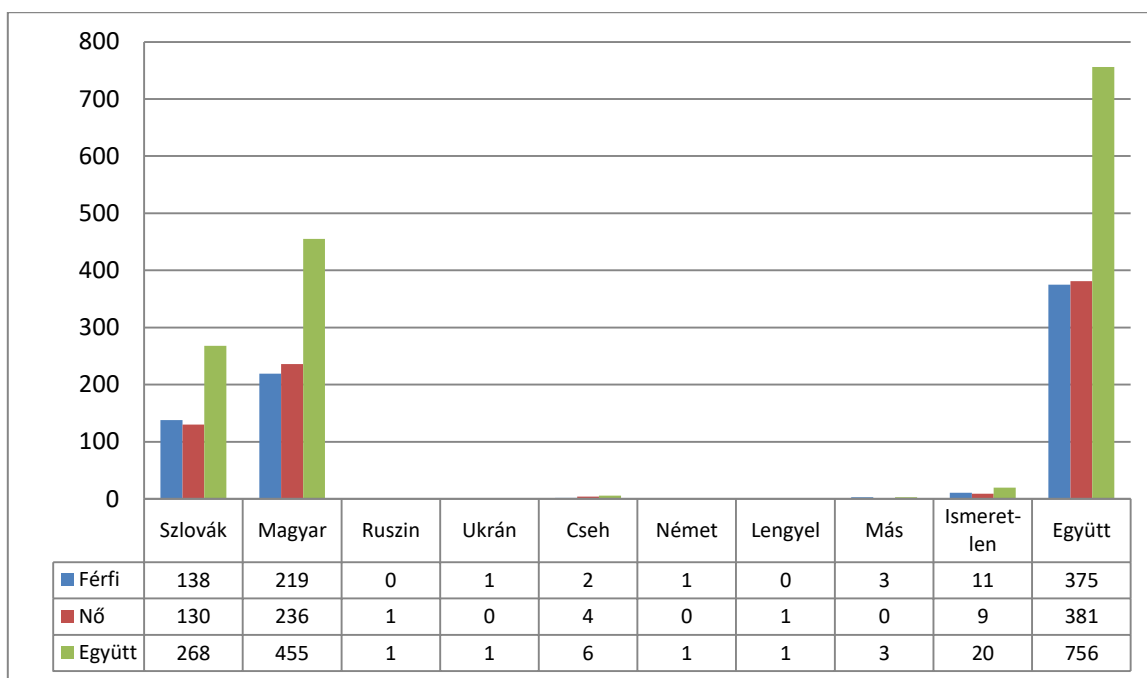

⁵³ Porovnaj: <https://census2011.statistics.sk>; TAB. 114 Obyvateľstvo podľa pohlavia, rodinného stavu a veku; <http://sodb.infostat.sk/sodb/sk/2001/format.htm>; <http://sodb.infostat.sk/scitanie/sk/1991/format.htm>. Idézve: 2019. augusztus 21.

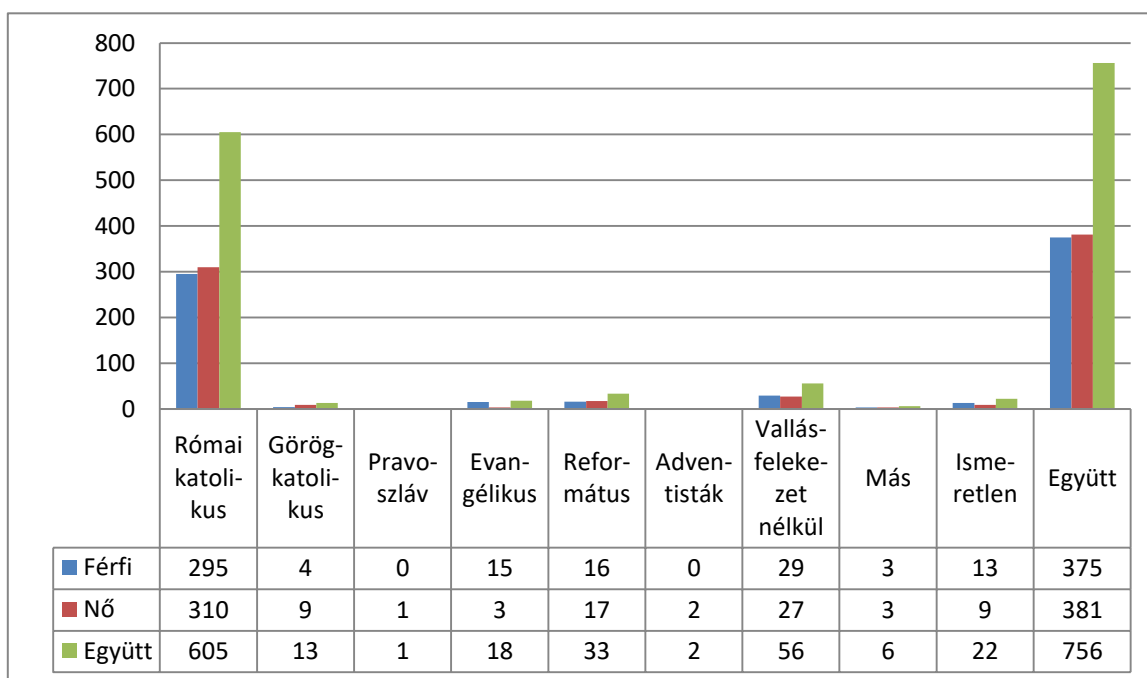
⁵⁴ Hasonlítsd össze: <http://sodb.infostat.sk/scitanie/sk/1991/format.htm>. Idézve: 2019. augusztus 21.

⁵⁵ <https://census2011.statistics.sk>; TAB. 115 Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti. Idézve: 2019. augusztus 21.

A község lakossága nem és anyanyelv szerint 2011-ben⁵⁶

A község lakossága nem és vallásfelekezet szerint 2011-ben⁵⁷

Hegysúron majdnem azonos arányban élnek férfiak és nők (49,6%; 50,4%). Nemzetiségi szempontból többséget alkotnak a magyarok (60%), majd a szlovákok következnek (36%).

⁵⁶ <https://census2011.statistics.sk>; TAB. 119 Obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka. Idézve: 2019. augusztus 21.

⁵⁷ <https://census2011.statistics.sk>; TAB. 118 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania. Idézve: 2019. augusztus 21.

A lakosság 7%-a nem vallotta be nemzetiségét. Az etnikai identitás lényegében az anyanyelvhasználatot követi. A hegysúriak túlnyomó többsége római katolikus. Kisebbséget alkotnak a reformátusok, evangélikusok és a görögkatolikusok. Elég magas a vallásfelekezet nélküliek csoportja (7%).

Az önkormányzat működése

A községi pénzügyek 2011-ben a következő képet mutatták:

- költségek: 530 499 €
- jövedelem: 367 690 €
- a gazdálkodás eredménye: mínusz 163 ezer €. ⁵⁸

A képviselő-testület talán legfontosabb döntése volt ebben az évben az a szerződés-kiegészítés, mely lehetővé tette a községi közterület felújításának („Revitalizácia verejného priestranstva s multifunkčným využitím v obci Hrubý Šúr – II. etapa“) a befejezésére szánt bankhitel felvételét.

A tervdokumentáció hiányosságai miatt többletmunkákra került sor, mégpedig 66 834,66 € értékben (a 20% ÁFA-val együtt). Ezekre a munkákra a község és a Novosedlík Kft. közti megegyezéssel került sor.

A képviselő-testület 10/2011-es számú határozatával egyetértett a szerződés kiegészítésével és ugyanúgy a parkosítási munkák megvalósításával 29 735,76 € értékben. ⁵⁹

A polgármester indítványára a képviselők elfogadták 2011. június 6-án a hitelkérelmet az UniCredit Bank Slovakia r. t., szenci fiókjától 30 ezer € értékben. Ezen az ülésen sor került a Pozsonyi Vízművek 7067 darab hegysúri tulajdonjogú részvényeinek eladására Szokolca városának. A község ezekért a részvényekért 13 285,96 € összeget kapott. ⁶⁰

A felújított közterületek ünnepélyes átadására 2011. szeptember 3-án került sor. A rendezvény a falunappal lesz összekötve.

A község az óvoda- és az iskolaépület energiatakarékos bemelegítésére pályázatot nyújtott be a Környezetvédelmi Alaphoz 234 069,13 € értékben és 5% önfelfinanszírozással. ⁶¹ A képviselő-testület elutasította a Kis-Dunán tervezett vízerőmű építését. ⁶²

A 2011-es év egy döntő fordulatot hozott az egyik legjelentősebb hegysúri történelmi jellegű emlék, az egykori régi iskolaépület tulajdonjogában.

⁵⁸ <https://www.finstat.sk/00305987>. Idézte: 2019. augusztus 21.

⁵⁹ Zápisnica z 3. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 7. februára 2011 v Hrubom Šúri.

⁶⁰ Zápisnica zo 7. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 6. júna 2011 v Hrubom Šúri; Bratislavská vodárenská spoločnosť. Ročná správa 2011, 45, 90.

⁶¹ Zápisnica z 9. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 17. októbra 2011 v Hrubom Šúri.

⁶² Zápisnica zo 6. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 4. apríla 2011 v Hrubom Šúri.

Az amúgy is kevés községi ingatlan száma tovább csökkent az 1907-ben emelt egykori népiskola épületének az eladásával.⁶³

A község az év végén állítólag a teljes rekonstrukcióra váró épületet az elégtelen anyagiak miatt eladta az ArtUR polgári társulásnak, mely oktatási-képzési célokra tervezte azt kihasználni. Az ingatlan a telekkel együtt 30 ezer €-ért került a társulás tulajdonába.

Ebben az évben nagyobb számú kisgyermeket jelentettek be az óvodába. A község vezetésnek erre a helyzetre reagálnia kellett. Szükségessé vált az óvodaépület kisebb-nagyobb javítása, illetve átépítése. Ennek során a szülők is segítettek (helyiségek festése, mosdók és illemhelyek, erkélyek felújítása).⁶⁴

A község a vízvezetékre, szennyvízelvezetésre és fűtésre 3500 € összegben kapott támogatást a Pozsony megyétől.

Szalay Erzsébet községi képviselő indítványára a községi hivatal a 60 évet elért nyugdíjasok részére kisebb adományt biztosított.⁶⁵

A község a következő ünnepi rendezvényeket szervezte: május 1-jén anyák napja, október 20-án nyugdíjnap (134 személy részvételével) és december 8-án Mikulás-nap. Az utóbbi karácsonyi vásárral volt összekötve. Az iskolák kulturális programot biztosítottak, káposztaleves és szarvasgulyás készült, valamint a jókai fűvöszenekar lépett fel.⁶⁶

Gazdasági élet

Önkormányzati fenntartású munkahelyek és vállalkozók Hegysúron⁶⁷

Név	Működési terület	Alkalmazottak száma
EL-TRAS, Kft.	Elektromos rendszerek telepítése és üzemeltetése	12
NATUR art, Kft.	Utazási iroda	8
SEKOSTAV, Kft.	Homok- és kavicsbányászat, építési tevékenység	7
Községi Hivatal	Közigazgatás	5
Szlovák Alapiskola	Oktatás	2
Magyar Tanítási Nyelvű	Oktatás	4

⁶³ A régi népiskola alapításához lásd Gaučík István: Múltunk értékei. A régi hegysúri iskola. In: Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2009. december, 1. szám, 7.

⁶⁴ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 1.

⁶⁵ Zápisnica z 10.zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 28. novembra 2011 v Hrubom Šúri.

⁶⁶ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 1, 6.

⁶⁷ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr obdobie 2007–2013. [Hrubý Šúr] 2006, 17.

Alapiskola		
Óvoda	Oktatás	5
Slovenská pošta, Rt.	Posta és telekommunikáció	1
COOP Jednota Galanta	Élelmiszer kiskereskedelem	2
Vladimír Vitek	Vendéglátóipar	2
Renáta Horváthová	Vegyesáru-kereskedés	1
František Katona - Ponopan	Kötöttáru- és textilgyártás	1
Július Kiss	Padlóburkolás	1
Silvia Katona	Kozmetikai szolgáltatások	0
Mária Klúčiková	Vendéglátóipar	0
Norbert Farkaš - NORDMAN	Építési tevékenység, bútoripar	0

Társadalmi és kulturális élet

A felújított közterületek ünnepélyes átadására 2011. szeptember 3-án került sor a falunapon. A rendezvényen a következő vendégek vettek részt: Pavol Frešo, Pozsony megye ispánja, Ľubomír Petrák, parlamenti képviselő, Németh Gabriella, Pozsony megye alispánja, Pozsony megye képviselői, Olívia Falanga Wurster, Zuzana Schwartzová és Pomichal István. A környező falvak polgármesterei is képviseltették magukat: Alojz Koiš (Szenckirályfa), Filkász János (Egyházfa), Metzner Zoltán (Réte), Ľudovít Dubáň (Jánovce). A regionális politika képviselő közül ott volt Duray Rezső, az MKP járási elnöke, Bárdos Gyula, az MKP Országos Tanácsának az elnöke. Rajtuk kívül megjelent Štefan Kamenár tervező, a kivitelező cég részéről Juraj Őlvecký és Marko Martinkovič építésügyi felügyelő.

Felléptek a helyi óvoda és iskola diákjai, a nagymagyari Mini Tini táncgyüttes, Bognár László énekes Magyarbélről, a jókai fúvószenekar és szintén Jókáról egy keleti táncokra szakosodott táncgyüttes. A zenét az egyházfai EMP Trio Music Band szolgáltatta és Gizela Oňová szórakoztató műsorral lépett fel.⁶⁸

A társadalmi szervezetek hol tevékenyen, hol kevésbé tevékenyen működtek.

A Csemadok március 5-én tartotta az évzáró taggyűlését, melyen a magyar óvoda és iskola gyermekei léptek fel. A kultúrműsort követően Hamerlik Barnabás kubai útjáról adott elő, Fél évszázad Fidellel címmel. Március 13-án az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc emlékünnepsége valósult meg. Ebből az alkalomból az iskola tornatermében az

⁶⁸ Šúrsky spravodaj – Súrú Hiradó, 2011. április, 1. szám, 1.

ovisok és az iskolások léptek fel. A legbátrabb város című dokumentumfilm megtekintése következett. Gujber Mónika szervezésében gyermekfilm vetítésére került sor. Marek Budaj, a SZNM–Történeti Múzeum numizmatikusa április 10-én a kassai aranyeletről adott elő és bemutatta új könyvét. Tóth Károly, a Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának szóvivője és a Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatója április 29-én a szlovákiai népszámlálás kisebbségi jelentőségéről tartott előadást.⁶⁹ A Csemadok augusztus 27-én kirándulást szervezett Bécsbe, ahol a hegysúri alapszervezet tagjai is részt vettek a Szent István tiszteletére celebrált szentmisén.⁷⁰ December 10-én került sor az Arcok együttes karácsonyi koncertjére a templomban, melyen felléptek a hegysúri iskola diákjai is.⁷¹

Az MKP helyi szervezete február 6-án rendezte a hagyományos fánkkóstolóját. Ezen a rendezvényen felléptek a helyi magyar iskola diákjai. Az MKP-tagok január 12-én színházi előadáson vettek részt Szencen.⁷²

A kiskertészek a községi hivatallal közösen szervezték meg az immár ötödik évfolyamát jegyző gyümölcs-, zöldség- és virágkiállításnak a Micsurin büfé udvarán. A kiállításon kertészeti témájú gyermekrajzok is kiállításra kerültek. 34 helyi és 13 környékbeli lakos állított ki terményeket. Az első helyet gyümölcskategóriában Karol Schubert, zöldségkategóriában Kása László nyerte.⁷³

A helyi tűzoltók május 28-án rendezték a Zöld Élet versenyt a futballpályán.

Ing. arch. Zuzana Kierulfová december 8-án bemutatta az ArTUR társulás céljait, tevékenységét és a régi iskolaépülettel kapcsolatos terveiket.

Sport

A hegysúri futballcsapat (TJ Hrubý Šúr) a 2011/2012-es szezonban a IV. szenior liga pozsonyi A csoportjában szerepelt és 14 csapat közül az 5. helyen végzett. 26 mérkőzésből 12-öt megnyert, 5-ször döntetlenezett és 9-szer szenvedett vereséget. A hegysúriak 64 gólt szereztek és 52-öt kaptak.⁷⁴

Marek Ferenci ebben az évben is számos rangos kulturisztikai versenyen vett részt bel- és külföldön. Májusban a Vallon nagydíjat nyerte meg Belgiumban. Csehország nemzetközi bajnokságán 5. helyezést ért el. Szlovákia bajnokságán Nagygurabon második lett. Részt vett az olaszországi World Cup INBA versenyen, ahol 5. lett. Októberben a szenci Grand Prix

⁶⁹ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 11.

⁷⁰ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 7.

⁷¹ Új Szó, 64. évf., 2011. december 7., 282. szám, 11.

⁷² Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 10.

⁷³ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 8.

⁷⁴ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 23.

versenyen 3. és az Aminostar Natural Cup versenyen Karlový Varyban 6. helyezést ért el. Az Egyesült Államokban is szerepelt a Natural Olympia versenyen, ahol Petra Kadlecovával a Fitnesspárok kategóriában aranyérmert nyert.⁷⁵

Oktatás

Az óvoda és mindkét alapiskola tevékenyen bekapcsolódott a község kulturális életébe. Az ovisok farsangi néphagyományokat elevenítettek fel, az iskolák diákjai az ovisokkal együtt több rendezvényen léptek fel irodalmi és zenei műsoraikkal (anyák napja, Mikulás).

Január 25-én került sor a gyermekek beíratására a 2012/2013-as tanévben. 4-en a szlovák, 8-an a magyar iskolába jelentkeztek.⁷⁶

Az óvodában, februárban hagyományos farsangi ünnepséget tartottak.⁷⁷

A harmadikos Baricza Karina képviselte a hegysúri magyar alapiskolát a Tompa Mihály Vers- és Prózamondó Verseny járási fordulóján, március 7-én.⁷⁸

Vallási élet

A hegysúri búcsúra június 19-én került sor. A templom új orgonát kapott 17 ezer € értékben. Az orgonát, melyet az egyházfai RNDr. Hamerlik Rudolf készített, szeptember 25-én szentelték fel.⁷⁹ Öt nap múlva körmenet volt, mely azonban a kiadós eső miatt rövidebb szakaszon valósult meg. A katolikus hívők november 8. és 15. között szentföldi zarándoklaton vettek részt. Meglátogatták Betlehemet, a Sínai-hegyet és az Agónia-bazilikát.⁸⁰ A cserkészek adventi koszorúkat készítettek december 3-án a futballpálya melletti közösségi házban.

⁷⁵ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 5.

⁷⁶ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 12, 18.

⁷⁷ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 7.

⁷⁸ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2011. április, 1. szám, 4.

⁷⁹ Mi Újság, 2012. július, 34. szám, 14.

⁸⁰ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 19.

Ebben az évben 10 gyermek született. 9 házasság kötött, de csak egy a községben. Sajnos 7-en elhunytak.⁸¹

Az önkormányzat működése

A községi költségvetések talán legjellemzőbb tételei a bevételek, így Hegysúr esetében is. A 2012-es költségvetés legtöbb bevételét a tőke- és adójövedelmek alkották (51% és 34%). A kiadási oldalon a legnagyobb csoportokat a tőkekiadások (56%), az oktatási intézmények fenntartási költségei (19%) és a községi adminisztráció alkotta (10%).⁸²

A község februárban a szenci regionális idegenforgalmi szervezet tagja lett.⁸³

Folytatódtak az óvodaépület felújítási, illetve átépítési munkálatai. Válaszfalak készültek és műanyagablakokat, valamint ajtók beszerelése valósult meg.

A község vezetésének egy teljesen új jelenséggel is meg kellett birkóznia: az óvodába 18 gyermeket íratnak be és az eredeti helyiségek elégteleneknek bizonyultak. Az összes óvoda száma 36 volt, miközben csak 22-en fértek el az óvodában. A megnövekedett gyermeklétszám miatt két új pedagógus felvétele is fontossá vált. A község a szükséges pénzeket a régi iskola eladásából befolyt összegből fedezte. A községi képviselő-testület 40/2012-es számú rendelete alapján nyílt meg az óvoda másik osztálya és pályázatot hirdettek két óvónő felvételére.⁸⁴

A számunkra ismeretlen befektetők által tervezett kis-dunai vízerőmű, mely Hegysúr tőszomszédságában épült volna, élénk vitát váltott ki. A községi képviselő-testület 45/2012-es számú rendeletével ezt az építkezést elutasította, annak ellenére, hogy Hurbanova Ves polgármestere, Ing. Ľubomír Petrák váltig bizonygatta az erőmű környezetbarát jellegét és gazdasági előnyeit.⁸⁵

Ebben az évben befejezést nyert a régi iskola épületének eladása és a mögötte található telek bérbeadása.

⁸¹ Šúrsky spravodaj – Súr Híradó, 2012. december, 1. szám, 4.

⁸² Šúrsky spravodaj – Súr Híradó, 2012. december, 1. szám, 3.

⁸³ Zápisnica z 11. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 6. februára 2012 v Hrubom Šúri.

⁸⁴ Zápisnica z 13. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 2. apríla 2012 v Hrubom Šúri.

⁸⁵ Zápisnica z 13. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 2. apríla 2012 v Hrubom Šúri.

Az ArTUR társulás kérvényezte a községnél a régi iskola mögött található 168/2 és 168/11-es számú kertként használt telkek bérbeadását. A társulás a telkeken a permakultúrás kertészkedést kívánta „meghonosítani.”

A képviselő-testület 47/2012-es határozatával jóváhagyta a bérletet évi 500 €-ért. A polgármester lett megbízva a bérleti szerződés kidolgozásával.⁸⁶ A képviselők megtárgyalták ezenkívül az iskola épületének eladási feltételeit az új geometriai terv szerint. Az 51/2012-es rendelet határozott az eladásról és annak összegéről (30 ezer €).⁸⁷

Az időelőtti parlamenti választásokon március 10-én, 26 politikai szubjektum vett részt. A szlovákiai részvétel 59,11% volt. Tíz párt került a parlamentbe (SMER–SD, KDH, OĽaNO, Most–Híd, SDKÚ–DS, SaS). A választásokat a SMER–SD nyerte 43,68%-kal és 134 280 szavazattal, így kormányt alakíthatott.

Hegysúron 605-en szavazhattak, de a biztosok csak 396 érvényes leadott szavazatot számoltak össze. A választási kedv ennek ellenére aránylag magasnak tekinthető, elérte a 66,45%-ot. Ugyanúgy, mint két évvel ezelőtt, most is a Most–Híd győzött, az MKP második lett. A Most–Híd és az MKP azonban szavazatokat veszített (Most–Híd: -12, MKP: -11).⁸⁸

	A pártok sorrendje a szerzett szavazatok alapján ⁸⁹	Szavazatok száma	Szavazatok %-ban
1.	Most – Híd	176	44,44
2.	SMK – MKP	78	19,69
3.	OĽaNO	35	8,83
4.	SaS	26	6,56
5.	SMER – SD	25	6,31
6.	KDH	19	4,79
7.	SDKÚ – DS	15	3,78
8.	Zmena zdola DÚ	5	1,26
9.	99%	4	1,01
10.	KSS	2	0,50

⁸⁶ Zápisnica z 14. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 16. apríla 2012 v Hrubom Šúri.

⁸⁷ Zápisnica z 15. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 11. júna 2012 v Hrubom Šúri; Zápisnica z 17. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 15. októbra 2012 v Hrubom Šúri.

⁸⁸ <https://www.vysledkyvolieb.sk/parlamentne-volby/2012/vysledky>. Idézve: 2019. augusztus 27.

⁸⁹ További 12 párt egyetlen szavazatot sem kapott.

11.	SNS	1	0,25
12.	LSNS	1	0,25
13.	Obyčajní ľudia	1	0,25
14.	SOSKA	1	025

A falunap, melyen sok lakos vett részt, szeptember 8-án volt. A községi hivatal október 20-án nyugdíjasnapot szervezett, melyen kb. 80-as vettek részt. A közönséget mindkét iskola diákjai kultúrműsorral köszöntötték. A hivatal frissítőkről és bográcsgulyásról gondoskodott.⁹⁰

A községi hivatal április 17-én 400 € pénzadománnyal támogatta az egyházi plébániatemplom rekonstrukcióját.⁹¹

2012. december 1-jén elhunyt Pozsonyi Magdaléna, aki több éven keresztül vezette a községi könyvtárt. 2013 januárjában Bors Etelka lépett a helyére.

Társadalmi és kulturális élet

A jókai Emmaus egyesület január 12-én ökumenikus istentiszteletet szervezett. A helyi MKP-alapszervezet február 5-én fánkkóstolón látta vendégül a hegysúriakat. A rendezvényen bemutatkoztak a párt parlamenti képviselő-jelöltjei a Szenci járásból.

A Csemadok február 25-én tartotta évzáró taggyűlését, melyet követően Gujber László polgármester vetítéssel összekötött élménybeszámolót tartott a szentföldi zarándokltról. Az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc hagyományos hegysúri megemlékezésére március 17-én került sor. A cserkészek léptek fel kulturális programmal.⁹² Popély Árpád történész május 20-án adott elő a szlovákiai magyarság 1945–1948 közötti történetéről.

A Szlovákiai Kiskertészek Szövetségének Hegysúri Alapszervezete közösen a községi hivattal rendezte meg a 6. regionális gyümölcs-, zöldség- és virágkiállítást a Micsurin büfében szeptember 29–30-án. A kiskertészek a téli hónapokban tanfolyamot indítottak a haladó és kezdő kertészek részére. Az előadások a gyümölcs- és zöldségtermesztés, valamint a baromfitartás módszereivel foglalkoztak.

A búcsú június 3-án volt, a falunap szeptember 8-án és a Mikulás-nap a karácsonyi vásárral, december 7-én. Ezeken a rendezvényeken sok helybeli lakos és környékbeli vendég vett részt.

⁹⁰ Zápisnica z 18. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 3. decembra 2012 v Hrubom Šúri.

⁹¹ Mi Újság, 2012. július, 34. szám, 14.

⁹² Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 8–9.

Sport

Rebeka Martinkovičová, az AWK Szenc csapatának tagja, nagy sikert ért el. A gdański világbajnokságon, 2012. június 6-án a 70 kg-os bal kezes kategóriában aranyérmes nyert. Sportteljesítményét elismerte Pozsony főpolgármestere, Milan Ftáčnik, akitől június 19-én elismerő oklevelet vett át. Martinkovičová részt vett a braziliai Armwrestling világbajnokságon, ahol 2. és 4. helyezést ért el.⁹³

A Zöld Élet tűzoltócsapat június 9-én rendezte meg a Zöld Team Cup versenyt, mely a nyugat-szlovákiai liga egyik eseménye volt.⁹⁴

Oktatás

A 2012/2013-as tanévben a szlovák alapiskolát 12 diák (6 lány és 6 fiú) látogatta. A magyar iskolába 8 gyermek járt (2 lány és 6 fiú).

Vallási élet

A hegysúri körmenet, immár az ötödik, június 7-én valósult meg.⁹⁵ A plébániaközösség hívei május 6-án, lengyelországi zarándoklaton vettek részt. Meglátogatták Wadowicét, II. János Pál pápa szülőhelyét, Auschwitz-ban és Krakkóban is megálltak.⁹⁶ A međugorjei zarándoklatra június 17–23. között került sor.⁹⁷ A helyi katolikusok október 31-én az elhunytakra emlékeztek a hegysúri temetőben és november 17-én a nagyszombati Szent Miklós-templomban imakilenceden vettek részt.⁹⁸

⁹³ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 3.

⁹⁴ Zápisnica z 13. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 2. apríla 2012 v Hrubom Šúri.

⁹⁵ Mi Újság, 8. évf., 2012. július, 34. szám, 7.

⁹⁶ Mi Újság, 8. évf., 2012. július, 34. szám, 16.

⁹⁷ Mi Újság, 8. évf., 2012. július, 34. szám, 15.

⁹⁸ Šúrsky spravodaj – Súra Híradó, 2012. december, 1. szám, 22.

2013

Az önkormányzat működése

A község 2013-as költségvetése a február 4-én elfogadott 68/2013-as képviselő-testületi határozat alapján kiegyensúlyozatlanként lett elfogadva. A bevételeket 265 800 €-ra a folyó kiadásokat 252 360 €-ra, a tőkebevételeket 239 365 €-ra a tőkekiadásokat pedig 248 269 €-ra tervezték.⁹⁹

A községi gazdálkodás alapadatai a következők voltak: költségek 346 481,14 €, a jövedelem a tavalyihoz képest 5277 €-val, 319 329 €-ra csökkent. A gazdálkodás egyenlege negatív lett, a 2009–2017 közti időszak második legnagyobb deficitjéről beszélhetünk (27 152,14 €).

A község adósságállománya a tavalyi évhez viszonyítva mérsékelten csökkent, 44,3%-ra, azonban ez még mindig meghaladta a 2010-es adósság összegét (35,1%). A bankhitel törlesztésére 31 483 € lett fordítva.¹⁰⁰

A községben számos vállalkozás nyújtott szolgáltatásokat: COOP Jednota Galanta, Pohostinstvo u Vladuša, Mičurin, SG Pizzeria, Kaderníctvo Hegyiová, Kaderníctvo Nagyová, Autoopraváreň Sklenka, Autoopraváreň Karácsony, El-Tras s. r. o., Kama stavebniny, Horváth stavebniny, Y End autodoprava, Ponopan, Slovenská pošta, Piesok-SK, Createrra s. r. o.

A község fenntartásában működött a két alapiskola, az óvoda, az iskolai étkezdé és a napközi.¹⁰¹

A községi képviselő-testület 2013 áprilisában szüntette meg az iskolai könyvtárat, mert az kihasználatlan volt.¹⁰² A képviselők egyetértettek két korlát elhelyezésével a kavicsbányánál, ahová ismeretlen személyek illegálisan helyeztek el szemetet.¹⁰³

A megyei választások (elnök, képviselők) két időpontban valósultak meg, mégpedig november 9-én és 27-én.

Pozsony megyében 12 jelölt indult az ispáni székért. A második fordulóra ketten jutottak be: Pavol Frešo (SDKÚ–DS, KDH, MOST–HÍD, SaS, SMK–MKP, OKS, SZ támogatása) a Monika Flašíková-Beňová (SMER–SD támogatása). Pavol Frešo az első

⁹⁹ Výročná správa obce Hrubý Šúr za rok 2013.

¹⁰⁰ <https://www.finstat.sk/00305987>. Idézve: 2019. szeptember 7.

¹⁰¹ Výročná správa obce Hrubý Šúr za rok 2013.

¹⁰² Zápisnica z 20. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 8. apríla 2013 v Hrubom Šúri.

¹⁰³ Zápisnica z 21. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 2. júna 2013 v Hrubom Šúri.

fordulóban 57 777 és Monika Flašíková-Beňová 28 781 szavazatot kapott.¹⁰⁴ A második fordulót Frešo nyerte, aki 74 132 szavazatot gyűjtött be.¹⁰⁵

Hegysúron az első fordulóban 639 választásra jogosult polgárt tartottak nyilván, de csak 243-a adták le a szavazatukat. Ezekből érvényes volt 235 a megyei elnökre és 231 a képviselőkre. A községben a megyei választásokon való részvétel hagyományosan alacsony volt, csak 38,03%. Az első fordulót Frešo nyerte 190 szavazattal, Flašíková-Beňová lett a második 20-szal. A többi jelölt kevés szavazatot kaptak (Daniel Krajcer 15, Anton Čulen 3, Zdenka Beňová, Gabriel Karácsony és Rastislav Blaško 2-2, Oskar Dobrovodský 1).¹⁰⁶

A második forduló még alacsonyabb részvételt eredményezett (29%) és csak 185-en járultak az urnákhoz. Frešo fölényesen győzött (174) Flašíková-Beňová előtt (11).¹⁰⁷

A község polgármestere, Gujber László, megyei képviselő lett a 16. számú választókerületben a jobboldali nagykoalíció támogatásával (SDKÚ–DS, KDH, MOST–HÍD, SaS, SMK–MKP, OKS, SZ). 1366 szavazatot kapott. A községben 191-en szavaztak rá.¹⁰⁸

Társadalmi és kulturális élet

Az MKP hegysúri alapszervezete január 20-án tartott fánkkóstolót, melyen felléptek a magyar iskola diákjai.

A Csemadok felkérésére április 7-én Simon Attila tartott előadást az első bécsi döntés okairól és következményeiről.¹⁰⁹ Júniusban Kevezsda Szilvia kenyai missziós úttjáról adott elő.

A búcsú május 26-án volt. Délután, a szentmisét követően, a felnőtteket és kicsiket számos szórakoztatás várta és futballmérkőzésre is sor került.

A Zöld Élet Kupa harmadik évfolyama 32 csapat részvételével június 22-én valósult meg.

A nyugdíjasok Szalay Erzsébet vezetésével augusztus 29-én sárvári kiránduláson vettek részt.¹¹⁰

¹⁰⁴ Uverejnenie výsledkov volieb zastupiteľstva a volieb predsedu Bratislavského samosprávneho kraja. <http://www.region-bsk.sk/clanok/volby-do-vuc-2013-817613.aspx>. Idézve: 2019. szeptember 7.

¹⁰⁵ Uverejnenie výsledkov volieb predsedu Bratislavského samosprávneho kraja. <http://www.region-bsk.sk/clanok/volby-do-vuc-2013-817613.aspx>. Idézve: 2019. szeptember 7.

¹⁰⁶ <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/volby-do-vuc-zupne-volby/2013/vysledky/1-kolo>. Idézve: 2019. szeptember 7.

¹⁰⁷ <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/volby-do-vuc-zupne-volby/2013/vysledky/2-kolo>. Idézve: 2019. szeptember 7.

¹⁰⁸ Zápisnica volebnej komisie Bratislavského samosprávneho kraja a výsledku volieb do orgánov samosprávneho kraja konaných 9. novembra 2013. <http://www.region-bsk.sk/clanok/volby-do-vuc-2013-817613.aspx>. Idézve: 2019. szeptember 7.

¹⁰⁹ Új Szó, 66. évf., 2013. április 6., 80. szám, 4.

A falunapra augusztus 31-én került sor, melyen sok hegysúri és a környező falvakból jött látogató vett részt.

A kiskertészek együttműködve a községi hivatallal szeptember 28–29-én rendezték meg a hetedik gyümölcs-, zöldség- és virágkiállítást a Micsurin büfében. A kiállításon kertészeti tematikájú gyermekrajzokat állítottak ki.

Az iskolák október 11-én töklámpás ünnepséget szerveztek. A községi hivatal a nyugdíjasnapot október 19-én rendezte meg. A vendégeket Sátor Márta és Duray Rezső üdvözölte. A helyi magyar és szlovák iskolások kulturális programmal léptek fel, melyet a jubilálók köszöntése követett.

A Mikulás-napra december 12-én került sor, melyen felléptek az iskolák diákjai.

Sport

A fiatal, 18 éves Rebeka Martinkovičová ebben az évben számos sikert aratott. Junior világbajnokságot nyert Gdynában (kézlenyomás ballal) és második lett (kézlenyomás jobbal). A litvániai Európa-bajnokságon a kézlenyomás ballal kategóriában aranyérmes nyert, a bal kezes kategóriában harmadik lett.¹¹¹

Vallási élet

A hegysúri katolikusok február 10-én ünnepelték az új oltárszekrény és a felújított szentély átadását. Az oltárszekrényt Mgr. František Moško, jókúti plébános készítette, aki jelen is volt a szentmisén.¹¹²

A plébániaközösségi evezés augusztus 12-én valósult meg a Kis-Dunán, a Vök és Jóka közötti szakaszon.¹¹³ A lengyelországi zarándoklat (Wadowice, Zebrzydowska Kalwaria, Krakov, Czestochova-Jasná Góra) szeptember 29-én volt.¹¹⁴

Októberben a plébániaközösségünk az egyik legmagasabb főegyházmegyei méltóságot üdvözölhette. Mons. Stanislav Zvolenský jött el, aki öt gyermeket keresztelt meg.¹¹⁵

Az adventi koszorúkat, melyeket megáldottak a templomban, ismét a cserkészek készítették.

¹¹⁰ Mi Újság, 9. évf., 2013, 69. szám, 19.

¹¹¹ <https://eva.pluska.sk/lifestyle/partnera-nemam-cas>. Idézve: 2019. november 12.

¹¹² Mi Újság, 9. évf., 2013, 40. szám, 10.

¹¹³ Mi Újság, 9. évf., 2013, 69. szám, 20.

¹¹⁴ Mi Újság, 9. évf., 2013, 40. szám, 25–26.

¹¹⁵ Mi Újság, 9. évf., 2013, 69. szám, 1.

2014

A községi képviselő-testület a 2014-es év gazdálkodásának eredményét 2015. június 1-jén tárgyalta és fogadta el. A bevételek: 318 185 €; a kiadások: 304 774 €. A község adóssága 42%-ra csökkent.¹¹⁶

Ez az év „különlegesen“ választói jelleggel bírt. Március 15-én köztársasági elnökválasztás volt. A választóbizottság elnöke Ivan Hanko, alelnöke Mgr. art. Katona Ágota. Tagok: Karkesz Darina, Mgr. Ivana Ichnatoliová a Jozef Kiss. A községben 630 szavazásra jogosult polgár volt. 362 szavazólap volt kiadva és 361 érvényes szavazatot adtak le. Az első forduló részvételi aránya (57,46%) a legmagasabb volt 1999-től (akkor a szavazóképes lakosság 88,65%-a vett részt). A 14 jelölt közül Bárdos Gyula győzött 142 szavazattal (39,33%), a második Andrej Kiska lett (100 szavazat, 27,70%).¹¹⁷

Elnökjelöltek az első fordulóban (szavazatok száma és százalékos megoszlás)

Bárdos Gyula	142	39,33
Andrej Kiska	100	27,70
Radoslav Procházka	46	12,74
Milan Kňazko	43	11,91
Pavol Hrušovský	12	3,32
Robert Fico	10	2,77
Helena Mezenská	6	1,66
Ján Čarnogurský	1	0,27
Ján Jurišta	1	0,27
Stanislav Martinčko	0	0,00
Viliam Fischer	0	0,00
Jozef Behýl	0	0,00
Jozef Šimko	0	0,00
Milan Melník	0	0,00

A második fordulóba Andrej Kiska és Robert Fico jutott be. Hegysúron 422-en (65,53%) szavaztak. Andrej Kiska fölényes győzelmet aratott 395 szavazattal. Robert Fico 23-at kapott.¹¹⁸

2014. május 24-én tartották a választásokat az Európa Parlamentbe. A választóbizottság elnöke Mgr. art Katona Agáta lett. Tagok: Mgr. Gujber Mónika, Mgr.

¹¹⁶ Pozri https://www.finstat.sk/00305987/financne_ukazovatele. <https://hruby-sur.sk/repository/download/Vysledok-hospodarenia-2014-1-%283%29.pdf>. Idézve: 2019. október 22.

¹¹⁷ Vol'by prezidenta SR II. kolo 29.3.2014. Dokumentáció a községi hivatalban. <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/prezidentske-volby/2014/vysledky/1-kolo>. Idézve: 2019. október 22.

¹¹⁸ Uo.

Karkesz Nikola, Karkesz Darina, Bors Ernő. 647 hegysúri mehetett választani, de csak 124-en adták le a voksukat. Ezekből 122 volt érvényes.¹¹⁹ A választási részvétel 18,86% volt, ami egy régóta tartó negatív trend (2004: 30,6%, 2009: 23,51%).

A politikai pártoknak, mozgalmaknak és koalícióknak leadott érvényes szavazatok:

1.	NOVA, Konzervatívni demokrati Slovenska, Občianska konzervatívna strana	7
2.	Kresťanskodemokratické hnutie	8
3.	SMER – sociálna demokracia	3
4.	Slovenská ľudová strana	0
5.	Národ a spravodlivosť – naša strana	0
6.	Magnificat Slovakia	0
7.	Demokratická občianska strana	0
8.	7 statočných Regionálna strana Slovenska	0
9.	Maďarská kresťanskodemokratická strana – Magyar Kereszténydemokrata Szövetség	3
10.	Strana TIP	0
11.	Ľudová strana Naše Slovensko	0
12.	Európska demokratická strana	0
13.	Nový parlament	0
14.	Most – Híd	32
15.	Kresťanská Slovenská národná strana	0
16.	Strana demokratického Slovenska	0
17.	Strana zelených	0
18.	Vzdor – strana práce	0
19.	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	6
20.	Právo a spravodlivosť	1
21.	Sloboda a solidarita	10

¹¹⁹ Voľby do Európskeho parlamentu 2014. Dokumentáció a községi hivatalban.

22.	Strana moderného Slovenska	0
23.	Komunistická strana Slovenska	0
24.	Úsvit	0
25.	Strana občianskej ľavice	0
26.	Slovenská národná strana	0
27.	Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana	6
28.	Priama demokracia, Kresťanská ľudová strana	0
29.	Strana maďarskej komunity – Magyar Közösség Pártja	46

A községben az MKP győzött (37,7%) a Most–Híd előtt (26,22%). A többi párt elhanyagolható eredményeket ért el.¹²⁰

Az önkormányzati választásokra 2014. november 15-én került sor. 666 szavazatra jogosult hegysúri közül 445 ment el szavazni. A polgármesterre 433-an, a képviselőkre 426-an szavaztak. Aránylag magas volt a részvétel (66,82%), és jelentősen meghaladta az országos és a járási arányt (48,34% és 51,77%).

Polgármesternek Gujber László indult az MKP, Most–Híd koalíció színeiben. Kihívója Daniela Englártová független jelölt volt. Gujber László 300 szavazattal (69,28%) győzött. Englártová 133 kapott (30,72%). Képviselők lettek: Botló Róbert (SMK–MKP, Most–Híd; 279 szavazat), Karkesz Nikola (SMK–MKP, Most–Híd; 259 szavazat), Putz Richárd (független, 237 szavazat), Kiss László (független, 222 szavazat), Takács Csaba (SMK–MKP, Most–Híd; 185 szavazat).¹²¹ Elsőként kerültek be a testületbe független képviselők.

A képviselő-testület december 8-án tartotta alakuló közgyűlését a házasságkötő teremben. Katona Ágota a választási bizottság elnöke tájékoztatta a jelenlévőket a választások

¹²⁰ Porovnaj: <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/euro-volby/2014/vysledky>. Idézve: 2019. október 22.

¹²¹ <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/komunalne-volby/2014/vysledky>. Idézve: 2019. szeptember 20.

eredményéről és átadta a polgármesternek a megválasztásáról a tanúsítványt.¹²² Polgármester-helyettesnek Botló Róbertet választották.¹²³

Szeptember 1-jével változások történtek a tanítói karban. Mgr. Jakab Bernadett és Mgr. Ferencz Tímea anyaságira mentek.¹²⁴

Novemberben átadták a gyermekek biztonságát szolgáló gyalogátkelőhelyet az iskola előtt.¹²⁵

Társadalmi és kulturális élet

A 2014-es évet is gazdag társadalmi élet és színes kulturális rendezvények jellemezték.

Az MKP helyi szervezete február 9-én ismét fánkkóstoló szervezett, melyen a magyar kisiskola diákjai kulturális műsorral léptek fel.

A Csemadok a cserkészekkel együttműködve február 23-án gyermekkarnevált rendezett, melyen tombola is volt. Március 16-án megemlékezett az 1848–1849-es magyar forradalomról és szabadságharcról. Ezen a rendezvényen felléptek a szenci magyar gimnázium diákjai Korpás Eszter vezetésével. Ünnepi beszédet mondott Korpás Árpád. Március 30-án Sztyahula László kéménci plébános mutatta be monográfiáját, mely a csehszlovákiai magyar katolikusok történetével foglalkozott. Október 23-án Baráth Gábor adott elő az 1956-os magyar forradalomról.¹²⁶ A hegysúri Csemadok története során első ízben kapcsolódott be a Szenczi Molnár Albert Napok műsorába, melynek helyi rendezvénye október 11-én valósult meg. Az Egyén és közösség című kerekasztal-beszélgetésen részt vett számos neve közéleti és tudományos személyiség, így Szarka László történész, Bukovszky László, kisebbségi kormánybiztos, Mózes Szabolcs publicista, Matus Mónika a szenci magyar alapiskola igazgatónöje, Korpás Árpád újságíró és Lampl Zsuzsanna szociológus.¹²⁷

Az ArTUR polgári társulás három rendezvényt szervezett. Március 21–23. között „ácsworkshop”, május 23–24-én a permakultúrás kertészkedést gyakorlatban mutatták be (zöldtető és tó készítése), és június 21–29-én az „ácsworkshop” folytatása következett (a régi pajta szétszedése, kinti zuhanyozófülke és bútor készítése, ismerkedés a szerszámokkal).¹²⁸

¹²² Zápisnica z 1. verejného ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr konaného dňa 8. 12. 2014 v sobášnej miestnosti Obecného úradu.

¹²³ Zápisnica z 2. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 2. februára 2015 v Hrubom Šúri.

¹²⁴ Adat a községi hivataltól (2020. február 5.).

¹²⁵ Új Szó, 67. évf., 2014. november 29., 274. szám, 4.

¹²⁶ Mi Újság, 10. évf., 2014, 41. szám, 12.

¹²⁷ Egyén és közösség. Kerekasztal-beszélgetés a szlovákiai magyarokról, Hegysúr, 2014. október 11. Gaučik István magánarchívuma.

¹²⁸ <https://ozartur.sk/wp-content/uploads/2014/04/PK-workshop1.jpg>; <https://ozartur.sk/wp-content/uploads/2014/06/tesar-workshop-2.jpg>. Idézve: 2019. október 22.

A falunapra augusztus 30-án került sor az alapiskola mögötti térségben, az ún. Vigadóban. A kicsiket és nagyokat gazdag program várta: gyermekjátékok, agyagozás, ugrálóvár, arcfestés. Fellépett a jókai fúvószenekar, Vadkerti Imre énekes, Szalay Katalin keleti táncokkal és Rebeka Martinkovičová szkanderbemutatót tartott. Este Martin Jakubec és Kosáry Judit lépett fel. Éjfélről tánc volt, a zenét az egyházzfai EMP–TRIO biztosította.

A községi hivatal október 18-án nyugdíjasnapot tartott. A kiskertészek október 27–28-án gyümölcs-, zöldség- és virágkiállítást szerveztek. A cserkészek, úgymint minden évben, most is adventi koszorúkat készítettek, mégpedig november 21-én. A Mikulás-nap december 7-én volt, melyen a helyi fúvószenekar játszott és az óvoda, illetve az iskolák szülei házi süteményeket készítettek.

Sport

Rebeka Martinkovičová 2014 májusában a bakui Európa-bajnokságon indult. Jobb kezes szkander kategóriában aranyérmet, bal kezesben pedig ezüstérmet nyert. Szeptemberben, Vilniusban világbajnokságon vett részt a 21 éves kor alatti junior kategóriában. Először nyert az ún. kétkezes stílusban.¹²⁹

Vallási élet

A katolikus hívek tevékenyek voltak. Január 18–25. között keresztény imahét zajlott a hegysúri kápolnában. A szentmisét, melyen Kiss Tibor református lelkész is részt vett, ökumenikus imatálalkozó követte.¹³⁰ A máriavölgyi zarándoklatra április 18-án került sor.¹³¹ Május 1-jén pedig a hívek elzarándokoltak Sasvárba.¹³² Június 19-én körmenet volt. A plébániaközösségi zarándoklat Rómába október 5. és 10. között valósult meg.¹³³

¹²⁹ <https://eva.pluska.sk/lifestyle/partnera-nemam-cas>. Idézve: 2019. november 12.

¹³⁰ Mi Újság, 10. évf., 2014, 41. szám, 12.

¹³¹ Mi Újság, 10. évf., 2014, 42. szám, 16.

¹³² Mi Újság, 10. évf., 2014, 42. szám, 11.

¹³³ Mi Újság, 10. évf., 2014, 44. szám, 9.

Ez az év „jubileumi“ volt. A község első írásos említésének 770. évfordulóját ünnepelte. Először volt említve egy 1245-ös középkori oklevélben ennek a helynek, illetve a tágabb területnek a neve és talán birtokosa (Bolch de Swr). Fokozatosan a századok alatt jött létre a mai Hegysúr az elődfalvak összeolvadásával (Felső- vagy Hegysúr, Középsősúr, Alsósúr). A jelenlegi szlovák megnevezést (Hrubý Šúr) csak 1927-ben „vezették be”, előtte szlovákul a magyar településnév fonetikus átírását használták (Hedšúr).¹³⁴

A képviselő-testület egy fontos stratégiai dokumentumot hagyott jóvá, a község gazdasági és szociális fejlődésének alapvonásait a 2015–2022-es időszakra (Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja).¹³⁵

A pénzügyek szempontjából kedvező hír volt, hogy az adósságállomány 39,8%-ra csökkent.¹³⁶ A gazdálkodás eredménye azonban továbbra is deficitet mutatott (-19,790,16 €).¹³⁷

Ez az év is választási év volt. A Családért Szövetség által kezdeményezett népszavazásra február 7-én került sor. Az ív három kérdést tartalmazott:

1. „Egyetért-e azzal, hogy a házasságnak csak férfi és nő kapcsolatát lehessen nevezni?”
2. „Egyetért-e azzal, hogy homoszexuális kapcsolatban élő párok ne fogadhassanak örökbe gyermeket?”
3. „Egyetért-e azzal, hogy a szülők beleszólhassanak gyermekük tanulmányaiba olyan érzékeny területeken, mint az eutanázia vagy a szexuális nevelés?”

A választási bizottság tagjai: Ivan Hanko (elnök), Božena Reingraberová (alelnök), Bors Ernő, Karkesz Darina és Pollák Terézia. A szavazásra jogosultak száma 668 volt. A kiadott szavazólapok száma 190. Az országos részvétel 24,41%, a hegysúri 28,44% volt. A népszavazás így érvénytelen lett. A helyiek szavazatai a következőképpen oszlottak meg:¹³⁸

Kérdés	Az „Igen“ szavazatok száma	A „Nem“ szavazatok száma
1	180	9

¹³⁴ Részletesebben lásd Gaučík István: Adalékok Hegysúr középkori történetéhez. Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2015, 4. szám, 147–149.

¹³⁵ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr na roky 2015 – 2022. Október 2015.

¹³⁶ https://www.finstat.sk/00305987/financne_ukazovatele. Idézve: 2019. november 11.

¹³⁷ https://finstat.sk/00305987/vykaz_ziskov_strat. Idézve: 2019. november 11.

¹³⁸ Referendum 2015. Iratanyag a községi hivatalban.

2	181	8
3	177	12

Társadalmi és kulturális élet

Az első írások említés alkalmából kétnapos kulturális program lett szervezve. Augusztus 29–30-án sokan eljöttek a községből és a környező falvakból.

Az első nap a régi iskola épületében található ekocentrum mutatkozott be, melyet az ArTUR polgári társulás tart fenn. Beszélgetés folyt a község jövőjéről, volt gyermeksarok és piknikezés is. Az „új” iskolában a látogatók megtekinthették a Szenci Városi Múzeum és a Mátyusföldi Muzeológiai Társaság kiállítását a szenci régió történelméről, valamint a Képek Hegysúr község történetéből című kiállítást. A vágsellyei levéltár fényképeket és dokumentumokat kölcsönzött a kiállításra. Ezután előadások következtek. Mgr. Gaučík István, PhD. a község középkori történetéről, Mgr. Marek Budaj, PhD. a hegysúri és környékbéli éremleletekről adott elő.

Délután a Vigadóban Ing. Gujber László polgármester nyitotta meg a rendezvényt, melyet ökumenikus istentisztelet követett. Este fellépett a Mini Tini tánccsoport, a nagyfödemesi fúvószenekar és a helyi nyugdíjasok énekkara. A zenei programot Robo Kajzer, Peter Meluš és az MC Hawer és Teknő biztosította. A konferálást Balla Réka végezte. Éjfél után táncmulatság volt, melyen az egyházfai EMP–TRIO Music Band lépett fel.

Vasárnap, augusztus 30-án bemutatásra került a régi tűzoltótechnika. A hazai futballcsapat Járfaluval mérkőzött. A tombolát és a frissítőt a vadászok biztosították (cigánypecsenye, vadgulyás, bor, sör és alkoholmentes italok). Gyermekprogramok is voltak: arcfestés, ugrálóvár és lovaglás pónin.

A rendezvényt anyagilag a községi hivatal, a helyi vállalkozók és magánszemélyek támogatták.¹³⁹

A helyi politikai és társadalmi szervezetek tevékenyek voltak. A Csemadok, együttműködve a cserkészekkel szervezte meg február 15-én a farsangi gyermekbált.¹⁴⁰ Az évzáró taggyűlés hagyományosan a március 15. ünnepséggel volt összekötve.¹⁴¹ A Csemadok bekapcsolódott a Szenci Molnár Albert Napok programsorozatába. Október 18-án kerekasztal-beszélgetésre került sor, melynek során a szenci régió magyar iskoláinak a

¹³⁹ Hrubý Šúr – Hegysúr 770. Program; Új Szó, 68. évf., 2015. szeptember 9., 208. szám, 12.

¹⁴⁰ Mi Újság, 11. évf., 2015. március, 45. szám, 14.

¹⁴¹ Új Szó, 68. évf., 2015. március 13., 60. szám, 5.

helyzete került terítékre. A beszélgetés résztvevői voltak: Pék László, Matus Mónika, Duray Rezső és Szanyi Mária.¹⁴²

A helyi MKP-alapszervezet február 1-jén fánkkóstolót tartott. Az ArTUR egyesület február 13-án nyitotta meg az ekocentrumot a régi iskola épületében. A megnyitó után beszélgetésre került sor, melyen az egyesület tájékoztatta a jelenlévőket az épület felújítási terveiről és a környezetbarát építkezési technikákról.¹⁴³

A magyar iskola diákjai 2010–2015 között állandó résztvevői voltak a Tompa Mihály Napoknak.

Sport

Rebeka Martinkovičová, szlovák szkanderbajnok újabb érmelet nyert. Júniusban a 21 évesek balkezes kategóriájában Európa-bajnok lett, és ugyanabban a korcsoportban 70 kg-ig, jobbkezes kategóriában ezüstérmet szerzett.¹⁴⁴ A kuala lumpuri világbajnokságon a juniorok között megvédte címét.¹⁴⁵

Vallási élet

Január 21-én ökumenikus istentisztelet volt Hegysúron, melyen katolikus, evangélikus és református hívők vettek részt. Hárman celebrálták a misét: Kiss Tibor jókai református lelkész, Tibor Jančík szenci evangélikus lelkész és Pavol Gajdoš, egházfai plébános.¹⁴⁶

A körmenetnek régi gyökerei vannak a községben. A hegysúri katolikusok 1989 előtt és után Egyházfára jártak. 2007-től már Hegysúron is szerveznek körmenetet.¹⁴⁷

Május 9-én koncert volt a templomban, mellyel az új orgonát is bemutatták. Orgonán játszott Vörös Richárd, a pozsonyi egyházi konzervatórium orgonista tanulója és Agárdy Gábor. A pozsonyi konzervatórium diákjai, Szitka Marika és Ballán Viktória énekeltek.¹⁴⁸

¹⁴² Archív Základnej organizácie Csemadoku v Hrubom Šúre; Új Szó, 68. évf., 2015. szeptember 30., 225. szám, 11.

¹⁴³ <https://www.ekopolis.sk/aktuality/obci-hruby-sur-vzniklo-nove-ekocentrum>. Idézve: 2019. november 11.

¹⁴⁴ <https://www.dobrenoviny.sk/c/49123/pretlacanie-debnarova-islav-sofii-cez-bolest-nebude-ziadna-dovolenka>. Idézve: 2019. november 12.

¹⁴⁵ <https://sport.aktuality.sk/c/193672/pretlacanie-rukou-ms-juniorka-martinkovicova-opat-ziskala-zlato/>. Idézve: 2019. november 12.

¹⁴⁶ Mi Újság, 11. évf., 2015. március, 45. szám, 9.

¹⁴⁷ Mi Újság, 11. évf., 2015. július, 46. szám, 4.

¹⁴⁸ Mi Újság, 11. évf., 2015. július, 46. szám, 7.

2016

Az önkormányzat működése

Hegysúr 2016-ig nem épített ki semmilyen testvérközségi kapcsolatot sem szlovákiai, sem magyarországi településsel. A községi képviselő-testület március 21-én elfogadta a 49/2016-os számú határozatot, mellyel megbízta Gujber László polgármestert a kapcsolatfelvétellel a magyarországi Súr település polgármesterével, Sógorka Miklóssal (a megkeresés a magyarországi fél részéről érkezett). A határozat szövege a következő: „Hegysúr községi képviselő-testülete a 369/1990. számú községi törvény 11.§-a 4. bekezdése és h pontja alapján jóváhagyja a nemzetközi együttműködést a magyarországi Súr községgel.”¹⁴⁹

Talán mindegyik település egyik legfontosabb dokumentuma a költségvetés, mely kijelöli az önkormányzat gazdasági szerepköreit és a társadalmi-kulturális tevékenységek körét. A képviselő-testület a 2017. évi költségvetést 2016. december 12-én a 67/2016-os számú határozattal hagyta jóvá. A költségvetés többek között 282 ezer € adóbevétellel, 22 970 € egyéb bevételekkel, 56 400 € pályázati és tőkeátvitellel, 175 ezer € tőkebevétellel és 40 790 € finanszírozási műveletekkel számolt.¹⁵⁰

A képviselő-testület az 54/2016-os számú határozatával elfogadta Hegysúr Közösségi Tervét a 2016–2018-as időszakra.¹⁵¹

A parlamenti választások 2016. március 5-én voltak. A községben 682 lakos szavazhatott, melyek közül 485-en vettek részt a szavazáson. 3 érvénytelen és 482 érvényes szavazópapír volt, de 475 érvényes szavazatot számoltak össze. Külföldről 3 szavazat érkezett (elsőként szavaztak külföldről hegysúriak!).

A választóbizottság nyolc tagú volt: Vankó Júlia (elnök), Andrassy Karin, Miroslav Bedeč, Bors Ernő, Karkesz Darina, Karkes Silvia, Szakáll Tibor, Monika Tóthová.

¹⁴⁹ Zápisnica z 10. mimoriadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 21. marca 2016 v Hrubom Šúri. <https://www.hruby-sur.sk/upload/Zapisnica-10-16.pdf>. Idézve: 2019. november 14.

¹⁵⁰ <https://www.hruby-sur.sk/upload/Navrh-2017-WEB-2.pdf>. Idézve: 2019. november 14.

¹⁵¹ Zápisnica z 12. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 6. júna 2016 v Hrubom Šúri. <https://www.hruby-sur.sk/upload/Zapisnica-12-16.pdf>. Idézve: 2019. november 15.

A politikai pártokra, mozgalmakra és koalíciókra leadott érvényes szavazatok:¹⁵²

	Pártok, mozgalmak, koalíciók sorrendje a szavazatok mennyisége alapján	Szavazatok száma	Szavazatok %-ban
1.	Most – Híd	135	28,42
2.	SMK – MKP	122	25,68
3.	OLaNO	61	12,84
4.	SaS	47	9,89
5.	SME RODINA – Boris Kollár	36	7,57
6.	#Siet'	19	4,00
7.	SMER – SD	17	3,57
8.	KDH	12	2,52
9.	ĽS Naše Slovensko	7	1,47
10.	SNS	5	1,05
11.	Koalícia Spoločne za Slovensko	4	0,84
12.	SKOK!	3	0,63
13.	Strana zelených Slovenska	2	0,42
14.	Komunistická strana Slovenska	2	0,42
15.	TIP	1	0,21
16.	ŠANCA	1	0,21
17.	MKDA – MKDSZ	1	0,21

A választásokat a Most–Híd nyerte, azonban 2010-hez képest 74, 2012-höz képest pedig 41 szavazatot veszített. Riválisa, az MKP kisebb mértékben javított, hiszen 33 új voksot gyűjtött be. A 2012-es választásokhoz viszonyítva az OĽaNO és a SaS is több hegysúri szavazatot kapott (26 és 21). A Sme rodínára mindjárt első indulásakor 36-an szavaztak. A többi párt veszteségei (pl. SMER–SD és KDH) elhanyagolhatóak voltak, ugyanúgy a szélsőjobboldali ĽS Naše Slovensko szavazatai.

Kiseb befektetések valósultak meg: a temetőben a fából készült tetőszerkezet, a „bajcsi” részben az autóbussz-megálló felújítása, a szlovák és a magyar iskolában a padlózat kicserélése.¹⁵³

¹⁵² <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/parlamentne-volby/2016/vysledky>. Idézve: 2019. november 11. Volby do parlamentu 5. marca 2016. Iratanyag a községi hivatalban.

Az óvodások számának növekedése miatt tervbe lett véve az óvoda bővítése. Az ún. Dunafenéken található sportépület tetőterének a beépítése került mérlegre.¹⁵⁴

Január 11-én, 77 éves korában elhunyt a község jeles személyisége, Nagy József. Több évtizedig, még a régi kápolnában is, kántorként működött.¹⁵⁵

Oktatás

Mindkét hegysúri kisiskolát, a magyart és a szlovákot is érintette a 464/2013-as számú törvény, mely 2014. január 1-jétől lépett volna érvénybe. Legfőbb célja az iskolarendszer racionalizációja volt, tehát az alacsony diáklétszámmal rendelkező iskolák megszüntetése.¹⁵⁶ Ez a törvény ugyanakkor negatívan hatott a magyar iskolákra. A magyar kisebbség pártjai és érdekképviselői szervezetei tiltakoztak parlamenti elfogadása ellen.¹⁵⁷ A másik oldalon azonban a magyar pedagógusok már régebbtől felfigyeltek a kisiskolák erősen csökkenő tendenciájára Dél-Szlovákiában (a 2004–2013 közötti időszakban ez 29 megszűnt iskolát jelentett), illetve ennek a jelenségnek a társadalmi, demográfiai és szociális okait is elemezték.¹⁵⁸

A szenci régió „magyar oktatásügyi rendszerében“ két nagy általános, felső tagozatokkal rendelkező iskola található Szencen és Félben. Régen is és most is „erős játékosok” a diákokért vívott küzdelemben, és az oktatási-nevelési módszerek széles palettáját nyújtják, szemben a kisközségek iskoláival.

Hegysúron a magyar kisiskola esetében szintén a diáklétszám csökkenő tendenciája mutatható ki: a 2013/2014-es tanévben, 2005/2006-hoz viszonyítva -21,43% volt (pl. a 2003/2004-es és 2005/2006-os tanévben csak két elsős volt; sajnos ezek az adatok is jelzik a hosszú ideje érvényes negatív demográfiai fejlődését a községnek).¹⁵⁹

¹⁵³ Zápísnica z 12. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 6. júna 2016 v Hrubom Šúri. <https://www.hrubby-sur.sk/upload/Zapisnica-12-16.pdf>. Idézve: 2019. november 15.; Zápísnica z 15.

mimoriadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 15. augusta 2016 v Hrubom Šúri. <https://www.hrubby-sur.sk/upload/Zapisnica-15-16.pdf>. Idézve: 2019. november 15.

¹⁵⁴ Zápísnica zo 17. zasadnutia obecného zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 12. decembra 2016 v Hrubom Šúri. <https://www.hrubby-sur.sk/upload/Zapisnica-17-16.pdf>. Idézve: 2019. november 15.

¹⁵⁵ Mi Újság, 12. évf., 2016. március, 49. szám, 6.

¹⁵⁶ <https://slovensko.rtvs.sk/clanky/vzdelavanie/108753/malotriedka-v-obci-hruby-sur>;
<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/290006-nad-malotriedkami-stale-visi-otaznik/> Idézve: 2019. november 12.

¹⁵⁷ <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/301003-most-hid-a-smk-idu-demonstrovat-proti-ruseniu-malotriedok/>. Idézve: 2019. november 12.

¹⁵⁸ Vö. Iskolabezárások a láthatáron.

https://szmps.sk/szmps/jog/2013/0910_ibezarasok/iskolabezarasok_a_lathataron_pekl.docx; Pék László: A szlovákiai magyar iskolahálózat állapota és fejlesztésének lehetőségei (Kézirat). A szerző tulajdonában. Lásd még <https://dennikn.sk/blog/489694/malotriedky-ochrana-mensin/>. Idézve: 2019. november 12.

¹⁵⁹ Uo. A régebbi adatokra lásd Új Szó, 58. évf., 2005. március 16., 62. szám, 32.

Társadalmi nyomás következtében végül a parlament 2016. május 25-én elfogadta a 216/2016-os számú törvényt, mely az eredeti állapotokat tartotta fenn.

Társadalmi és kulturális élet

A helyi kulturális élet az elégtelen információk és az egyes szervezetek (vadászok, halászok, kiskertészek) elhanyagolt adminisztrációja miatt igencsak nehezen írható le. Annyi mindenesetre leszögezhető, hogy az egyesületi élet a régi kerékvágásban maradt.

Az MKP-alapszervezet január 31-én szervezett fánkkóstolót, mely lényegében a párt választási kampánya volt, ugyanis parlamenti képviselőjelöltjei mutatkoztak be. Fellépett Vadkert Imre.¹⁶⁰

A Csemadok szintén aktív volt. Együttműködve a cserkészekkel gyermekfarsangot szervezett február 7-én. Az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc emlékünnepségére március 13-án került sor. Szomolai Tibor könyvbemutatója (Felvidéki sága, Fáklyavivők) április 11-én valósult meg. Az alapszervezet a Tompa Mihály Vers- és Prózamondó Verseny iskolai fordulójában társszervezőként vett részt szintén április 11-én. A Szenczi Molnár Albert Napok keretén belül október 16-án került sor Hegysúron a Szenc és vidéke a múlt tükrében c. honismereti szemináriumra, melyen a szenci alapiskola diákjainak az előadásai hangzottak el.

Április 15-én a Kuttyomfitty társulat lépett fel a Cirkus Humberto c. műsorával a magyar iskolában.

A kiskertészek egyesülete, melynek 30 tagja van, január 15-én tartotta évváró taggyűlését a közösségi házban. Ebben az évben részt vettek a szenci járási kiskertész kiállításon. A nyitrai Agrokomplexet augusztusban, és október 21-én a trencsényi Jahrada gyümölcs-, zöldség- és virágkiállítást látogatták meg. A tizedik helyi kiállításukat október 1–2-án tartották.¹⁶¹

A magyar iskolában Anyák-napi műsort tartottak, melyen a diákok léptek fel.

A községi hivatal a pozsonyi főegyházmegyei karitással együttműködve február 24-én hitbuzgalmi rendezvényt tartott a közösségi házban, melyen Tóth József tartott előadást. A nyugdíjasok ebédet és frissítőket kaptak. A községi hivatal egyéb olyan rendezvényeket is szervezett, melyek felnőtteknek és gyermekeknek is szóltak (falunap augusztus 10-én és Mikulás-nap december 10-én).

¹⁶⁰ <http://www.szenc.sk/hu/Mult-esemenyek/2016/MKP-Kozos-akar-at-farsangi-vigadalom-Boldogfan-es-Hegysuron.alej>. Idézve: 2019. november 12.

¹⁶¹ Mi Újság, 12. évf., 2016. március, 49. szám, 13.

Az ArTUR polgári társulás is szervezett kulturális programot. Szeptember 11-én a Žužu színház jött el az ekocentrumba a Hogyan védjük meg a természetet c. előadással. A 7 év alatti gyermekek megismerkedhettek a bábozás útján a természetvédelemmel, a szemét újrahasznosításával és az energiatakarékossággal.

Meg kell említeni Kiss László községi képviselő kezdeményezését, aki javasolta és meg is valósította az iskola előtti autóbusz-megállóban a könyvespolcot. Az autóbuszra várók így szépirodalmat és népszerűsítő jellegű könyveket is olvashattak.¹⁶²

Sport

Ez az év különösen sikeres volt a község szülöttjének, Marek Ferencinek, aki bel- és külföldi versenyeken vett részt. Szlovákiában a következő eredményeket érte el: 3. hely, férfiak 180 cm-ig, 2016. május 14., Iron Gym Cup 2 (Žiar nad Hronom); 4. hely, vegyespáros, 2016. május 14., Iron Gym Cup 2 (Žiar nad Hronom); 3. hely, férfiak 180 cm-ig, 2016. május 21., Szlovákia nemzetközi kulturisztikai és fitneszbajnoksága, Gúta; 2. hely, vegyespáros, 2016. május 21., Szlovákia nemzetközi kulturisztikai és fitneszbajnoksága, Gúta; 5. hely, férfiak 180 cm-ig, 2016. május 28., Grand Prix of Hungary (Szentlőrinc, Magyarország); 1. hely, vegyespáros, 2016. május 28., Grand Prix of Hungary (Szentlőrinc, Magyarország); 9. hely, Men under 180 cm, 2016. június 10–11., World Championships INBA (Budapest, Magyarország); 6. hely, Mixed couples, 2016. június 10–11., World Championships INBA (Budapest, Magyarország); 3. hely, Männer über, 80 kg, 1. október 2016. október 1., 4. International Österreichische Meisterschaft im Natural Bodybuilding ANBF (Sankt Martin, Ausztria); 5. hely, Naturális kulturisztika, férfiak 180 cm-ig, 8. október 2016. október 8., Prom-In & Fitness Institut Naturál Cup (Brno, Csehország); 5. hely, férfiak 180 cm-ig, 2016. október 15., Grand Prix Slovakia (Érsekújvár); 5. hely, férfiak 180 cm-ig, 2016. október 21–22., European Natural Bodybuilding and Fitness Championship (Somorja–Csölösztő).¹⁶³

Rebeka Martinkovičová, szlovák szkanderválogatott, a 16. Európa-bajnokságon, Bukarestben megvédte bajnoki címét a balkezes 70 kg-os kategóriában.¹⁶⁴

¹⁶² Új Szó, 69. évf., 2016. június 22, 145. szám, 10.

¹⁶³ <http://www.sank.sk/osobnosti/marek-ferenci/>. Idézve: 2019. november 12.

¹⁶⁴ <https://sport.aktuality.sk/c/218133/pretlacanie-martinkovicova-ziskala-zlato-aj-v-pravacke/> Idézve: 2019. november 12.

Vallási élet

Január 20-án ökumenikus istentisztelet volt a hegysúri kápolnában, melyen katolikus, református és evangélikus hívek vettek részt. Eljött Kiss Tibor, jókai református lelkész, Tibor Jančík, szenci evangélikus lelkész és Pavol Gajdoš, egyházfai katolikus plébános.¹⁶⁵ A körmenet május 26-án volt.¹⁶⁶ November 6-án egyházi nyugdíjasnap került megrendezésre, melyen Pavol Gajdoš és Matus Jenő, boldogfai plébános vett részt. Ünnepi beszédet Sátor Márta mondott. Ezt gazdag program követte: Matus Jenő előadást tartott Teréz anyáról, a nyugdíjasok köszöntése, iskolások fellépése és Kosáry Judit koncertje.

¹⁶⁵ Mi Újság, 12. évf., 2016. március, 49. szám, 7.

¹⁶⁶ Mi Újság, 12. évf., 2016. július, 50. szám, 6.

2017

A községi képviselő-testület legfontosabb határozata kétségkívül a március 6-án elfogadott 81/2017-es dokumentum volt, mely jóváhagyta a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz benyújtandó pályázatot (IROP-PO2-SC221-2016-10) az óvoda bővítésére, mely valójában a futballpálya melletti sportépület tetőterének a beépítéséről szólt. A pályázat a tavalyi év folyamán készült el, mely az előbb említett minisztériumhoz lett beadva. Az összköltség 200 ezer € volt, melyből 5%-ot alkottak a saját források.¹⁶⁷

Július 1-jén változás történt az óvoda igazgatói posztján. Pollák Teréziát Mgr. Eva Danišová váltotta.¹⁶⁸

November 4-én megyei választások voltak. A községet a 22-es számú választói körzetbe sorolták. A választóbizottság tagjai: Vagenfál Edit (elnök), Ján Džurnák, Bors Ernő, Karkesz Darina, Horváth Magdaléna. A választási jegyzékekben 729 hegysúri lakos szerepelt. Ezek közül csupán 286 vett részt a választásokon. A megyei képviselő-testületbe 280 érvényes szavazatot számoltak össze, míg az ispán személyére 265-en szavaztak.¹⁶⁹ A választási részvétel 39,23% volt. Megyei képviselőnek Gujber Lászlót választották, aki a választási körzetben 1382 szavazatot gyűjtött be, Hegysúron pedig 216-ot. Pozsony megye ispánja Juraj Droba lett, aki a községben 88 szavazatot kapott. A második Daniel Krajcerra 46-an szavaztak.¹⁷⁰

A tavaly felvett testvérközségi kapcsolat a magyarországi Súrral ebben az évben „érett be.” Augusztus 5–6-án megvalósult az első „történelmi” találkozó Hegysúron. A program a következő volt:

Augusztus 5. – kb. 19.00, az első biciklis csoport érkezése, a hegysúriak a magyarországi vendégeket a Kis-Duna-hídnál várták.

Augusztus 6. – 9.45 szentmise; 10.30 – községlátogatás; 13.30 – ebéd; 14.30 – futballmérkőzés Hegysúr–Súr; 16.00 – baráti beszélgetés; 18.00 – vacsora és búcsúztatás.

¹⁶⁷ Zápisnica z 18. zasadnutia zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 6. marca 2017 v Hrubom Šúri. <https://www.hruby-sur.sk/zapisnice-a-uznesenia-oz>. Idézve: 2019. november 22.

¹⁶⁸ Zápisnica z 20. zasadnutia zastupiteľstva Hrubý Šúr, konaného dňa 5. júna 017 v Hrubom Šúri. <https://www.hruby-sur.sk/zapisnice-a-uznesenia-oz>. Idézve: 2019. november 22.

¹⁶⁹ Voľby do orgánov samosprávnych krajov 4.11.2017. Materiál na Obecnom úrade.

¹⁷⁰ <https://www.vysledkyvolieb.sk/mesta-a-obce/497-hruby-sur/volby-do-vuc-zupne-volby/2017/vysledky/1-kolo>. Idézve: 2019. november 22.

Június 24-én valósult meg országsszerte Sólymos László környezetvédelmi miniszter védnöksége alatt a Duna Nap, mely során a községi képviselő-testület tagjai és a helyi önkéntesek megtisztították a Kis-Duna partját.¹⁷¹

Társadalmi és kulturális élet

Az MKP helyi szervezete immár a 11. fánkkóstolót szervezte, melyen felléptek a magyar iskola diákjai. Botló Margit verset szavalt.

A Csemadok a cserkészekkel február 19-én gyermekfarsangot szervezett.¹⁷² Március 12-én változás történt az alapszervezet élén. Az évváró taggyűlésen, mely az 1848-as koszorúzással volt összekötve, kilencéves elnöki tevékenység után lemondott Bors Etelka. A taggyűlés a helyére Gaučik Istvánt választotta. Kultúrműsorral felléptek a magyar iskola diákjai, Botló Margit és Bors Miklós verset szavalt. Április 9-én három neves zenész-énekes tartott koncertet (Vadkerti Imre, Zsapka Attila, Sipos Dávid). A Tiszta szívvel c. koncerten sok helyi és környékbeli vendég vett részt. A koncert elején Reményik Sándor Templom és iskola c. versét Bors Nikoletta szavalta el. Bors Miklós április 25-én részt vett Szencen a fiatal helytörténészek konferenciáján, melyen a hegysúri Csemadok történetéről adott elő (később ugyanez az előadása Dunaszerdahelyen is elhangzott). Május 7-én Hamerlik Barnabás adott elő a helyi közösségi házban thaiföldi és kambodzsai útjairól. Június 25-én került sor az I. Kis-Duna Piknikre, melyen felléptek a helyi magyar óvoda és iskola diákjai, dr. Kaján Imre, aki a Göcseji Múzeum igazgatója, a Duna történeti szerepéről tartott előadást. Ezután futballmérkőzés volt a Csemadok és a cserkészek csapata között. Kreatív gyermeksarok is volt. Sör, gulyás és egyéb finomságok voltak árusítva. Július 29-én a Csemadok az Egyházfai Római Katolikus Plébániai Hivatallal kerékpártúrát szervezett a jókai vízimalomhoz, melyen 30 felnőtt és gyermek vett részt.¹⁷³ A pannonhalmi zarándoklatra augusztus 20-án került sor, melyen nemcsak hegysúriak, de szenciek és magyarbéliek is részt vettek. A zarándokok-kirándulók megtekintették az apátságot és az arborétumot is.¹⁷⁴ Szeptember 10-én Kevezsda Szilvia adott elő malawi missziós útjáról. A rendezvény „kreatív” gyermeksarokkal volt összekötve. Október 7-én került megrendezésre a Szenci Regionális Értelmiségi Fórum, mely a kisebbségi magyarság kiemelt területeivel, így elsősorban társadalmi, oktatási és kulturális témákkal foglalkozott. A rendezvényen részt vettek előadókként Lampl Zsuzsanna, Tokár Géza, Pék László és Görföl Jenő, korreferálókként pedig Bukovszky László, Metzner Zoltán,

¹⁷¹ Uo.

¹⁷² Mi Újság, 13. évf., 2017. április, 53. szám, 8.

¹⁷³ Mi Újság, 13. évf., 2017. október, 55. szám, 13.

¹⁷⁴ Mi Újság, 13. évf., 2017. október, 55. szám, 7.

Pomichal István, Kontár Zsuzsanna, Matus Mónika, Beke Zsolt és Strešňák Gábor. November 12-én Lampl Zsuzsanna mutatta be Ajándék c. könyvét. December 30-án valósult meg, nagy sikerrel, az előszilveszteri batyubál.

A községi képviselő-testület augusztus 26-án rendezte meg a „nyárbúcsúztatót”, mely a Vigadóban valósult meg. Gazdag program várta a látogatókat: 17 órától ugrálóvár, lovaglás és ló vontatta kocsin való utazás, 19 órától fellépett a Mini Tini táncsoport, szórakoztató programmal Martin Jakubec, valamint Magyarországról a Matyi és a Hegedűs. Késő éjjel a dunaszerdahelyi Burger Tibor zenélt. A cigánypecsenyéről és frissítőkről a vadászok gondoskodtak.

A cserkészek és a vadászok március 25-én részt vettek a Hegysúr és Egyházfa közti útszakasz környékének a tisztításában.¹⁷⁵

A kiskertészek október 7–8-án rendezték a gyümölcs-, zöldség- és virágkiállítást a Micsurin büfében.

A nyugdíjasnapra október 22-én került sor, melyen a jubiláló szépkorúakat ajándékozták meg. Felléptek a hegysúri szlovák és magyar ovisok, iskolások.

A hegysúriak a magyarországi Súr testvértelepülést október 30. és november 1. között látogatták meg. Súr polgármestere, Sógorka Miklós bemutatta a község múltját és jelenét, valamint tevékenységének az eredményeit. Futballmérkőzésre is sor került a két település csapatai között. A baráti kapcsolatok tovább erősödtek.

Vallási élet

Január 18. és 25. között valósult meg az imahét a keresztények egységéért. Ennek jegyében került sor január 20-án szentmisére a hegysúri kápolnában, melyen helyi hívek vettek részt. A misét celebrálták Pavol Gajdoš plébános és Kiss Tibor, jókai református lelkész. A szentmisét követően rövid ökumenikus találkozó, agapé volt a községházán, ahol a vendégeket Gujber László polgármester üdvözölte.

December 6-án, a gyerekmisén megjelent Szent Miklós, aki ajándékokat hozott a csöppségeknek.¹⁷⁶

¹⁷⁵ Mi Újság, 13. évf., 2017. április, 53. szám, 7.

¹⁷⁶ Mi Újság, 13. évf., 2017. december, 56. szám, 7.